

**EVALUERING AF PRAKTIKPROJEKTET
MELLEM 3. OG 4. SKOLEPERIODE**

Evalueringsrapport

September 2022

Mærsk Nielsen HR

Skjoldenæsvej 1

4174 Jystrup

Tlf. 35 13 22 77

E-mail: lizzie@maersk-nielsen.dk

www.maersk-nielsen.dk

ISBN: 978-87-93790-41-4 (web)

September 2022

Anvendte fotos i rapporten kommer fra Colourbox

Analyserapporten er udarbejdet af konsulenter fra Mærsk Nielsen HR
for Snedkernes Uddannelser

Indholdsfortegnelse

Opsummering, konklusion og anbefalinger	5
Opsummering.....	5
Konklusion og anbefalinger	9
1. Indledning	13
1.1 Evalueringens formål	13
1.2 Projektets baggrund	14
1.3 Evalueringens metoder og faser	15
2. Praktikprojektets etablering, formål og indhold	19
2.1 Praktikprojektets etablering og formål	19
2.2 Praktikprojektets rammer	21
2.3 Praktikprojektets indhold.....	22
2.4 Evaluering af praktikprojektet.....	24
3. Virksomhedernes fokus på praktikprojektet	26
3.1 Virksomhedernes kendskab til praktikprojektet	26
3.2 Organisering af praktikprojektet i virksomhederne.....	27
3.3 Virksomhedernes deltagelse i evaluering af praktikprojektet	28
3.4 Værdien af praktikprojektet	29
4. Skolernes håndtering af praktikprojektet	33
4.1 Praksis for informationer til lærlinge og virksomheder.....	33
4.2 Gennemførelse af projektet	35
4.3 Evaluering af praktikprojektet.....	37
4.4 Værdien af praktikprojektet – fordele og ulemper	40
5. Indhold i praktikprojekterne.....	45
6. Bilag	48

Bilag 1. Interviewguide til virksomhederne	48
Bilag 2. Interviewguide til skolerne	50
Bilag 3. Skabelon til brev, som skolerne kan sende til virksomhederne.....	52

Opsummering, konklusion og anbefalinger

Opsummering

Evalueringens formål, baggrund og metoder

Evalueringens formål har været at afdække virksomhedernes og skolernes praksis og erfaringer med det innovative praktikprojekt, lærlingene skal gennemføre mellem 3. og 4. skoleperiode. Der har i de senere år været forlyden-der fra virksomheder og skoler om, at praktikprojektet ikke fungerer optimalt.

Evalueringen har skullet bidrage til at belyse behovet for revision af praktikprojektet, og den skal danne grundlag for udvalgenes beslutning om, hvorvidt der er behov for at foretage væsentlige ændringer af praktikprojektets indhold og praktiske gennemførelse.

Evalueringens resultater bygger på en desk research samt på interview af virksomheder og skoler, og den er gennemført i perioden februar-august 2022.

Praktikprojektets etablering, formål og indhold.

Snedkerfagets Fællesudvalg og Træindustriens Uddannelsesudvalg udviklede praktikprojektet i 2010-2011. Praktikprojektet blev indført som et oplærings-mål¹ i alle erhvervsuddannelserne under de to udvalg.

Udvalgene oplevede et stigende pres for at uddanne *nytænkende* arbejds-kraft, og det innovative element i praktikprojektet skulle medvirke til at ud-danne lærlingene til at være mere nytænkende. Man ønskede ligeledes, at projektet skulle bidrage til at forberede lærlingen til den afsluttende projekt-svendeprøve.

I samarbejde med skoler og Professionshøjskolen Metropol, Nationalt Center for Erhvervspædagogik, fik udvalgene udarbejdet først en pædagogisk vejled-ning og efterfølgende et idékatalog/vejledning, som bl.a. præsenterer 16 for-slag til indholdet i et praktikprojekt.

Det fremgår af idékataloget/vejledningen, at det er virksomhederne og lærlin-gene, der – i samarbejde med skolerne – skal tage initiativ til at formulere indholdet i praktikprojektet. Projektet skal gennemføres i virksomhederne, og det skal evalueres i virksomheden med deltagelse af lærlingen, virksomheden og skolen.

¹ Tidligere betegnelse: praktikmål

Virksomhedernes fokus på praktikprojektet

Seks ud af de 17 virksomheder, der har deltaget i et interview, har enten slet ikke eller kun i begrænset omfang haft kendskab til, at deres lærlinge skal gennemføre et praktikprojekt mellem 3. og 4. skoleperiode. En del af virksomhederne er ikke opmærksomme på, at praktikprojektet er et oplæringsmål, deres lærlinge skal have opfyldt, før de kan gå til svendep prøve. Nogle virksomheder oplyser, at de hverken har fået skriftlige eller mundtlige informationer om praktikprojektet.

Det er typisk lærlingene, der tager initiativ til at tale med deres oplæringsansvarlige i virksomheden om praktikprojektet. Hvis lærlingen på forhånd har en idé, tages der oftest udgangspunkt i denne idé. Nogle af virksomhederne kommer også med idéer til, hvad praktikprojektet kan indeholde.

I nogle virksomheder anvender lærlingene ca. fem arbejdsdage på projektet, hvilket er i overensstemmelse med den skønnede tid til projektet ifølge idékataloget/vejledningen. I én af virksomhederne anvender lærlingene typisk mange flere arbejdsdage, mens der er virksomheder, hvor lærlingene anvender to dage. Endelig er der virksomheder, der ikke afsætter arbejdstid til lærlingens gennemførelse af projektet.

Det er kun et fåtal af de interviewede virksomheder, der har deltaget i en evaluering af et praktikprojekt sammen med både lærlingen og skolen. Nogle af disse evalueringer er gennemført i virksomhederne, mens andre er gennemført på skolen. Flere af de øvrige virksomheder ved ikke, at det er intentionen, at evalueringerne skal gennemføres i virksomheden. Der er også virksomheder, der er kritiske i forhold til, at de skal anvende tid til evalueringerne.

Det er meget forskelligt, hvordan virksomhederne vurderer værdien af praktikprojektet. Nogle virksomheder synes, at værdien er høj, hvilket typisk er de virksomheder, der går aktivt ind i planlægningen og gennemførelsen af praktikprojektet, mens andre virksomheder synes, at værdien er lav. Endelig er der virksomheder, der ikke kan vurdere værdien, da de ikke har tilstrækkeligt kendskab til projektet.

Ifølge virksomhederne er den vigtigste fordel ved praktikprojektet, at det bidrager til lærlingenes faglige udvikling, og at det øger deres selvstændighed. Virksomhederne er desuden glade for, at indholdet i praktikprojektet kan være så bredt, at det giver god mulighed for, at lærlingene kommer til at arbejde med noget, som de ellers aldrig ville arbejde med.

Blandt ulemperne ved praktikprojektet nævner virksomhederne, at lærlingene skal arbejde med praktikprojektet i arbejdstiden, at virksomheden skal bruge tid på at hjælpe lærlingen med at gennemføre projektet, samt at virksomheden skal afsætte tid til at deltage i en evaluering af projektet.

Virksomhederne ønsker en langt tydeligere information om praktikprojektets formål og indhold, og at det præciseres, hvem der har ansvaret for, at virksomhederne får de relevante informationer. De peger på, at der er behov for udvikling af et kortere og mindre teoretisk informationsmateriale, der kan erstatte det eksisterende idékatalog/vejledning. Endelig er der forslag om, at der i logbogen er link til informationsmaterialet.

Skolernes håndtering af praktikprojektet

På nær en enkelt skole, så er det alle skolerne, der informerer lærlingene mundtligt om praktikprojektet, og dette sker typisk ved starten af 3. skoleperiode. På nogle skoler understøttes det mundtlige oplæg af PowerPoint, mens en af skolerne desuden har udarbejdet en video, hvor faglærerne fortæller om praktikprojektet. En skole introducerer lærlingene til en skabelon, hvori lærlingene skal beskrive deres projekt. Der er kun enkelte af skolerne, der giver lærlingene et link til idékataloget/vejledningen, da de fleste synes, at dette er for uoverskueligt.

De fleste af skolerne oplyser, at de udleverer skriftlig information om praktikprojektet direkte til virksomhederne. Næsten alle skolerne informerer mestrene mundtligt om praktikprojektet, når (og hvis) mestrene kommer til mestermøder ved afslutning af det 3. skoleforløb. Enkelte skoler sender et link til idékataloget/vejledningen til virksomhederne, mens de øvrige skoler ikke gør det, fordi de ikke synes, at idékataloget i dets nuværende form er velegnet til at informere virksomhederne.

Når skolerne informerer lærlingene om praktikprojektet, så præsenterer de også lærlingene for eksempler på praktikprojekter. Nogle af skolerne stiller krav om, at lærlingene med nogle få linjer skal beskrive det praktikprojekt, de gerne vil gennemføre. Flere af skolerne opfordrer lærlingene til at være i dialog med deres oplæringsvirksomhed om valg af projekt, allerede mens lærlingen er i gang med 3. skoleforløb.

Det fremgår af idékataloget/vejledningen, at gennemførelse af praktikprojektet skønnes at have en varighed på mindst fem arbejdsdage, og at lærlingene dertil må lægge ekstra tid i weekender eller aftener til beskrivelse af projektet og lignende. Nogle af skolerne oplever, at der er lærlinge, der ikke får mulighed for at bruge fem arbejdsdage til gennemførelse af praktikprojektet, men langt kortere tid, ligesom der er lærlinge, der slet ikke får afsat tid til at gennemføre projektet i arbejdstiden.

Ifølge skolerne, er det altid dem, der tager initiativ til evaluering af praktikprojekterne. Næsten alle skolerne stiller krav om, at lærlingene afleverer en form for beskrivelse eller dokumentation af, hvad deres praktikprojekt er gået ud på, hvordan processen har været, samt en beskrivelse af resultatet af projektet. Nogle lærlinge afleverer blot 25 linjer, mens andre afleverer 10 sider. Typisk indeholder beskrivelserne fotos, og i nogle tilfælde indgår der også fysiske produkter. En af skolerne har udarbejdet en rapportvejledning med stikord på, hvad lærlingene skal beskrive i deres rapport.

Det er intentionen, at evalueringen skal gennemføres i virksomhederne og med deltagelse af lærlingen, virksomheden og skolen, men det er kun få af evalueringerne, der gennemføres i virksomhederne. Når evalueringerne gennemføres på skolerne, er der nogle gange deltagelse af lærlingens mester, men ofte er det blot lærlingen og faglæreren, der evaluerer projektet. Skolerne synes, at det ville være optimalt at gennemføre evalueringerne i virksomhederne, da det giver lærlingene mulighed for at vise skolen, hvad de arbejder med i virksomheden, og da det bidrager til en tættere kontakt mellem virksomheden og skolen. Når evalueringerne ikke gennemføres i virksomhederne, skyldes det primært skolernes manglende tid og ressourcer hertil.

Det er skolernes oplevelse, at værdien af praktikprojektet især er høj for lærlingene, når virksomhederne involverer sig. Lærlingene bliver engagerede og løsningsorienterede, de får indsigt i nye arbejdsområder, de bliver mere selvstændige, og de bliver mere ansvarlige.

Skolerne vurderer, at værdien af praktikprojektet ligeledes er høj for de virksomheder, der involverer sig i lærlingens projekt. Dette gælder især, når virksomheden og lærlingen i fællesskab finder frem til et projekt, som begge parter er motiverede for, og som reelt har mulighed for at bidrage med noget, som virksomheden kan blive klogere på, og eventuelt anvende efterfølgende.

En væsentlig udfordring med praktikprojektet er ifølge skolerne, at der er virksomheder, der ikke bidrager aktivt til projektets gennemførelse. Der er virksomheder, der ikke har tilstrækkelig indsigt i praktikprojektet – selvom skolerne synes, at de har givet virksomhederne de nødvendige informationer – og nogle gange skaber det konflikter, fordi virksomhederne ikke kan forstå, at lærlingene skal bruge tid på praktikprojektet.

Skolerne foreslår, at ansvarsfordelingen i forhold til praktikprojektet skal tydeliggøres, og at virksomhederne skal gøres opmærksomme på, at gennemførelse af praktikprojektet er ét af lærlingenes oplæringsmål i virksomhederne, og at dette mål skal opfyldes for at lærlingene kan gå til svendep prøve. Dette kan bl.a. ske ved at give flere informationer om praktikprojektet i logbogen.

Der er én skole, der foreslår, at praktikprojektet skal gennemføres som en ekstra skoleuge, mens en anden skole foreslår, at lærlingene skal have karakterer for projektet. Endelig er der en af skolerne, der foreslår, at der etableres en mesteruddannelse, som kan hjælpe virksomhederne til at få større viden om virksomhedernes opgave i forhold til uddannelse af lærlingen, og herunder også viden om oplæringsmålene, hvorefter praktikprojektet blot er ét.

Selvom skolerne synes, at det er optimalt at gennemføre evalueringerne i virksomhederne, så er der skoler, der foreslår, at der ikke skal være forventninger til, at evalueringerne af projekterne gennemføres ude i virksomhederne – medmindre der afsættes særskilte ressourcer til skolernes deltagelse i evalueringerne.

Skolerne peger på, at der er behov for udvikling af et nyt informationsmateriale om praktikprojektet. Skolerne giver udtryk for, at det nuværende informationsmateriale, *Det innovative praktikprojekt i snedkeruddannelserne mellem 3. & 4. skoleperiode. Idékatalog og vejledning* er for teoretisk, for uoverskueligt samt alt for langt.

Indhold i praktikprojekterne

Det er hensigten, at praktikprojekterne skal være af innovativ karakter, samt at problemstillingen skal hentes fra virksomhedens arbejds-/produktionsområde, og at det skal afspejle aktuelle og konkrete behov i virksomheden.

Herunder er der oplistet 10 eksempler på praktikprojekter, som virksomhederne og skolerne har oplyst, lærlinge har gennemført:

- Udvikling af et nyt produkt udført af resttræ
- Følge et nyt produkt fra start til slut med beregning af tidsforbrug og med forslag til optimering
- Udvikling af lukkede skabe til opbevaring af sportstøj
- Beregning af besparelse af energi ved udbedring af utætte luftslanger ved anvendelse af overfladebehandling og limning
- Udvikling af et nyt sugebord ved limning
- Udarbejdelse af forslag til indkøb af alternative pladematerialer til erstatning af MDF- og spånplader, hvilket kan give en økonomisk besparelse
- Procesoptimering af et produkt ved udarbejdelse af boreskabeloner
- Optimering ved at analysere på logistikken i værkstedet
- Udvikling af en ny fixtur til samling af stolestel
- Beregning af pris på, hvad det koster at producere en lamellåge (indkøb, maskintid, arbejdstid etc.).

Konklusion og anbefalinger

Evalueringen viser, at der er virksomheder og skoler, der synes, at praktikprojektet er udbytterigt for lærlingene, virksomhederne og skolerne.

Det er især de virksomheder, der har god indsigt i praktikprojektet, og som involverer sig i gennemførelse af praktikprojektet, der er tilfredse med projektet. Flere af de interviewede virksomheder har ingen eller kun begrænset viden om praktikprojektet, og derfor er det vanskeligt for dem at forstå, hvorfor lærlingene skal bruge arbejdstiden på at gennemføre projektet, og hvorfor virksomheden skal deltage i en evaluering af projektet.

De skoler, der gør meget ud af at informere lærlingene og virksomhederne om praktikprojektet, som støtter lærlingene i gennemførelsen af deres projekt, og som evaluerer projektet sammen med lærlingene og virksomhederne, er også de skoler, der er mest tilfredse med praktikprojektet.

Alle skolerne problematiserer dog intentionen om, at evalueringerne skal gennemføres ude i virksomhederne, da skolerne ikke synes, at de har ressourcer til det. Det kan overvejes, om evalueringen kan foregå via Teams.

Intentionerne med praktikprojektet, idéer til den praktiske gennemførelse og evaluering af projektet, samt idéer til indholdet i praktikprojekterne er beskrevet i dokumentet *Det innovative praktikprojekt i snedkeruddannelserne mellem 3. & 4. skoleperiode. Idékatalog & vejledning*, der blev udgivet i 2011.

En helt væsentlig og næsten altoverskyggende problemstilling i forhold til praktikprojektet er, at der er såvel virksomheder som skoler, der ikke har kendskab til de informationer om praktikprojektet, der er i idékataloget/vejledningen. Det fremstår som om, at idékataloget/vejledningen er "gået i glemmebogen", og der er såvel skoler som virksomheder, der efterlyser informationer, som rent faktisk findes i dokumentet.

Når idékataloget/vejledningen ikke bliver anvendt efter hensigten, så hænger det især sammen med, at virksomhederne og skolerne synes, at dokumentet er for langt, for teoretisk og for uoverskueligt. Ved nærlæsning af idékataloget/vejledningen til denne evaluering fremstår det ligeledes til tider upræcist og uhensigtsmæssigt opbygget med tvetydige formuleringer, som åbner op for fortolkninger. Dette især i forhold til rolle- og ansvarsfordeling og i forhold til lærlingenes anvendelse af arbejdstid på praktikprojektet. Dette peger på et behov for udvikling af et nyt informationsmateriale om praktikprojektet. Eller måske rettere 2-3 informationsmaterialer, som er målrettet lærlingen, virksomheden og skolen, og hvoraf rollerne og ansvarsfordelingen tydeligt fremgår.

Inden udvikling af nye informationsmaterialer, er det dog vigtigt, at de faglige udvalg beslutter, om praktikprojektet skal fortsætte i den nuværende form – hvor det indgår på lige fod med de øvrige oplæringsmål, der fremgår af logbogen.

På et overordnet plan bør det overvejes, om det er muligt at indfri *alle* de oprindelige intentioner og ambitioner med praktikprojektet. Skal praktikprojektet styrke vekseluddannelsessystemet gennem samtale og samarbejde mellem virksomhed, skole og lærling? Skal praktikprojektet være innovativt? Skal det fungere som en forberedelse til svendeprøven? Skal det styrke lærlingens evner til selvstændigt at planlægge og gennemføre et projekt? Skal praktikprojektet tage udgangspunkt i virksomhedernes behov?

Hvis ikke det er muligt at indfri det hele, bør det overvejes, hvilke af ovenstående punkter der vejer tungest. Interview med virksomhederne viser, at det er usædvanligt, at praktikprojekterne opfylder alle intentionerne.

Langt de fleste praktikprojekter udføres af lærlingen i virksomheden med mere eller mindre engagement fra den oplæringsansvarlige – og evalueringen udføres som regel på skolen uden deltagelse af virksomheden.

En del af praktikprojekterne opfylder ikke den innovative del af projektet, men både virksomhed og lærling oplever stor værdi ved, at lærlingen selvstændigt planlægger og gennemfører et projekt.

Hvis de faglige udvalg beslutter, at praktikprojektet skal fortsætte i sin nuværende form, skal det på et mere konkret plan overvejes, hvilke justeringer der skal ske. Her bør der især være fokus på, hvor lang tid det forventes, at lærlingen skal anvende på projektet i arbejdstiden, samt på forventningerne til hvordan og hvor evalueringen af praktikprojektet skal ske.

Hvis de faglige udvalg derimod beslutter, at praktikprojektet ikke skal fortsætte i sin nuværende form, så skal det overvejes, om praktikprojektet skal overgå til at være et valgfrit specialefag eller erhvervsrettet påbygning – eller om praktikprojektet helt skal stoppes.

Hvis de faglige udvalg beslutter, at praktikprojektet skal fortsætte i en eller anden form, så er det vigtigt, at der udarbejdes et nyt skriftligt informationsmateriale, hvori det som det allerførste fremgår, hvad formålet er med praktikprojektet, og hvilket udbytte lærlingen og virksomheden kan få af projektet. Dernæst skal det tydeligt beskrives, hvilke roller og ansvar skolen, virksomheden og lærlingen har i forbindelse med planlægning, gennemførelse og evaluering af projektet.

Endelig kan det overvejes at tydeliggøre, hvem der rent faktisk skal godkende lærlingenes praktikprojekt ved gennemførelse af evalueringen. Det er ét blandt mange oplæringsmål, som virksomheden og lærlingen skal sikre opfyldelsen af, men hvad er så skolens rolle? Og kan skolen godkende praktikprojektet, hvis virksomheden ikke deltager i evalueringen?

Det kan anbefales, at der udarbejdes en kort tegnefilm om praktikprojektet, og at såvel det skriftlige informationsmateriale som tegnefilmen kan tilgås via den digitale logbog, der er under udvikling.

Hvis praktikprojektet skal fortsætte som et oplæringsmål på linje med de øvrige oplæringsmål, så er det helt centralt, at det formidles tydeligt til såvel lærlinge som virksomheder, at praktikprojektet SKAL gennemføres, inden lærlingen kan gå til svendep prøve. Det er ligeledes vigtigt, at det formidles, at det er de faglige udvalg, der har truffet denne beslutning, så det ikke kan komme til at fremstå som om, at det er skolerne, der pålægger lærlingene og virksomhederne en ekstra opgave.

Evalueringen har afdækket, at skolerne har en meget central rolle i forbindelse med gennemførelse af praktikprojektet. Det er skolerne, der forventes at informere såvel lærlinge som virksomhederne om projektet, det er skolerne, der hjælper med at inspirere lærlingene til, hvilket projekt de kan arbejde med, og det er skolerne, der forestår evalueringerne af praktikprojekterne i samarbejde med lærlingene – og nogle gange virksomhederne.

I den nuværende "udgave" af praktikprojektet, er det svært at se, at praktikprojekterne kan gennemføres, uden at skolerne tager førertrøjen på – altså også selvom praktikprojektet rent faktisk er et oplæringsmål, som virksomhederne og lærlingene har ansvaret for.

Det fremgår af evalueringen, at det engagement de forskellige skoler lægger i praktikprojektet varierer meget. Hvis praktikprojektet skal fortsætte, er det vigtigt, at de faglige udvalg går i dialog med skolerne om, hvad skolerne kan og vil bidrage med i forhold til projektet, så lærlingene og virksomhederne på tværs af skolerne får et mere ensrettet "tilbud".

Sidst, men ikke mindst: Hvis praktikprojektet skal fortsætte i en eller anden form, så må det anbefales, at det ikke længere betegnes som et praktikprojekt, da begrebet "praktik" jo ikke længere anvendes i relation til lærlingenes oplæring i virksomhederne.

En af mulighederne kunne være at anvende betegnelsen "virksomhedsprojekt".

1. Indledning

I dette indledende kapitel præsenteres evalueringens formål, baggrund, metoder og faser.

1.1 Evalueringens formål

Det har været projektets formål at evaluere erfaringerne med det praktikprojekt, lærlingene skal gennemføre mellem 3. og 4. skoleperiode, når de er i gang med en erhvervsuddannelse inden for Snedkerfagets Fællesudvalg og Træindustriens Uddannelsesudvalg.²

Evalueringen har skullet afdække, hvordan de ni skoler, der udbyder erhvervsuddannelserne, griber praktikprojektet an, herunder hvilken dialog de har med virksomhederne og lærlingene om praktikprojektet, samt hvilke erfaringer skolerne har med projektet.

Formålet med evalueringen har desuden været at afdække virksomhedernes erfaringer med praktikprojektet samt belyse, hvordan virksomhederne griber projektet an, samt hvordan de oplever samarbejdet med lærlingene og skolerne.

Evalueringen har skullet afdække behovet for revision af praktikprojektet samt pege på, hvad der kan bidrage til, at praktikprojektet gennemføres i overensstemmelse med intentionerne.

Evalueringen skal danne grundlag for udvalgenes beslutning om, hvorvidt der er behov for at foretage væsentlige ændringer af praktikprojektets indhold og praktiske gennemførelse, herunder overvejelser om hvorvidt der fremadrettet skal være et praktikprojekt, som lærlingene skal gennemføre mellem 3. og 4. skoleperiode.

Det er desuden evalueringens formål at afdække, hvordan skolerne, lærlingene og virksomhederne griber praktikprojektet an, hvilken dialog der er mellem skolerne, virksomhederne og lærlingene om projektet samt afdække, hvilke muligheder og udfordringer virksomhederne og skolerne ser i relation til praktikprojektet.

² Praktikprojektet blev implementeret i 2020 som ét af de mange oplæringsmål, lærlingene skal opnå under oplæring i virksomhederne. Begrebet *praktik* anvendes ikke længere som begreb i forbindelse med lærlinges oplæring i virksomhederne, men her i evalueringsrapporten vil begrebet *praktikprojektet* fortsat blive anvendt, da det er dét begreb, der anvendes i målene for lærlingenes oplæring i virksomhederne. På samme måde anvendes begrebet *lærling* i stedet for *elev*, da det i dag er den betegnelse der anvendes, når lærlingen har indgået en uddannelsesaftale.

Endelig har evalueringen til formål at pege på, hvad der kan bidrage til, at praktikprojektet gennemføres i overensstemmelse med intentionerne.

1.2 Projektets baggrund

Snedkerfagets Fællesudvalg og Træindustriens Uddannelsesudvalg indførte i 2010, at lærlingene på udvalgenes erhvervsuddannelser skulle gennemføre et praktikprojekt mellem 3. og 4. skoleperiode.

Hensigten med praktikprojektet er, at virksomheden og lærlingen i samarbejde med skolen skal formulere et projekt af innovativ karakter. Problemstillingen skal hentes fra virksomhedens arbejdsområde/produktområde og afspejle aktuelle og konkrete behov i virksomheden. Forud for gennemførelse af projektet skal skolerne fremme innovative læringsforløb i skoleperioden, der kan understøtte lærlingenes arbejde med praktikprojektet hjemme i virksomheden.

Med indførelse af praktikprojektet ønskede udvalgene at bidrage til, at undervisningen på skolerne og oplæringen i virksomhederne skulle supplere hinanden på en mere hensigtsmæssig måde, bl.a. gennem en evaluering af lærlingens praktikprojekt, som skal gennemføres i virksomheden med deltagelse af en oplæringsansvarlig fra virksomheden, lærlingen og en repræsentant fra skolen.

Ved at gennemføre praktikprojektet mellem 3. og 4. skoleperiode, og evaluere det i et samspil mellem de tre parter, bliver praktikprojektet også en form for evaluering af lærlingens kompetencer midt i uddannelsesforløbet. Praktikprojektet kan dermed bidrage til at forberede lærlingene til den afsluttende projektsvendeprøve.

Snedkerfagets Fællesudvalg og Træindustriens Uddannelsesudvalg har behov for at få større indsigt i erfaringerne med praktikprojektet. Der er forlydende om, at skolerne griber praktikprojektet meget forskelligt an, og at nogle skoler lægger mere vægt på praktikprojektet end andre. Flere skoler har i årenes løb desuden givet udtryk for, at projektet bør være en del af et skoleophold, og at evalueringen af praktikprojektet skal være mere fleksibel.

Samtidig er der virksomheder, der oplever, at de ikke har en dialog med skolerne om praktikprojektet, og at lærlingene derfor ikke får det fulde udbytte af praktikprojektet. Der er desuden virksomheder, der oplever praktikprojektet som et besværligt element i uddannelsen, og som derfor ikke involverer sig i projektet, hvis ikke skolen og/eller lærlingen sætter fokus på det.

1.3 Evaluerings metoder og faser

Evalueringen er blevet gennemført ved hjælp af følgende metoder: Desk research, kvalitative telefoninterview af repræsentanter fra 17 udvalgte virksomheder, fokusgruppeinterview med repræsentanter fra hver af de ni skoler samt analyse af gennemførte interview.

Evalueringen er blevet gennemført i følgende tre faser:

1. Desk research, udarbejdelse af interviewguides, udvælgelse af interviewpersoner samt projektmøde.
2. Interview af repræsentanter fra virksomheder og skoler samt afholdelse af et projektmøde
3. Afrapportering af evalueringens resultater samt præsentation af resultaterne for udvalgene

Aktiviteterne i de tre faser beskrives nærmere herunder.

Fase 1. Desk research, udarbejdelse af interviewguides samt udvælgelse af interviewpersoner

I den første fase af projektet blev der gennemført en desk research, der bl.a. omfattede en gennemlæsning og analyser af følgende dokumenter, der begge blev udarbejdet i forbindelse med etablering af praktikprojektet:

- *Den innovative elevopgave i snedkeruddannelserne mellem 3. og 4. skoleperiode. Pædagogisk vejledning for snedkerlærere, oktober 2010*
- *Det innovative praktikprojekt i snedkeruddannelserne mellem 3. & 4. skoleperiode. Idékatalog & vejledning, februar 2011.*

I fasen blev der desuden udarbejdet interviewguides til såvel virksomhederne som skolerne.

Der blev også foretaget en udvælgelse af, hvilke virksomheder der skulle inviteres til at deltage i interview, og der blev fremskaffet oplysninger på kontaktpersoner på såvel virksomhederne som på skolerne.

Interviewguiden til virksomhederne har fokus på virksomhedernes kendskab til praktikprojektet, samt hvorfra og hvordan de har fået informationerne om praktikprojektet. I interviewguiden er der desuden fokus på virksomhedernes organisering af praktikprojektet, og samarbejdet mellem lærlingene, virksomheden og skolen om gennemførelse af projektet.

Endelig har interviewguiden til virksomhederne fokus på, hvilken værdi praktikprojektet har for lærlingene og for virksomhederne, hvilke fordele og ulemper de ser ved praktikprojektet samt på virksomhedernes eventuelle forslag til ændringer af praktikprojektet.

Interviewguiden til skolerne har fokus på skolernes procedurer og praksis for praktikprojektet, herunder hvordan skolerne informerer om praktikprojektet, samt på hvordan de igangsætter praktikprojektet i 3. skoleperiode. Der er ligeledes fokus på indholdet i de praktikprojekter, der gennemføres.

I interviewguiden er der desuden fokus på, hvilken dialog skolerne har med virksomhederne om praktikprojektet, og hvordan der gennemføres evalueringer sammen med lærlingene og virksomhederne.

Endelig har interviewguiden til skolerne fokus på, hvilke fordele og ulemper skolerne ser ved praktikprojektet, samt på hvilke forslag de eventuelt har til ændringer af projektet.

Se de to interviewguides i bilag 1 og 2.

Fase 2. Interview af repræsentanter fra virksomheder og skoler

I fasen er der blevet planlagt og gennemført interview med 17 virksomheder, der har lærlinge på erhvervsuddannelser inden for Snedkerfagets Fællesudvalg og Træindustriens Uddannelsesudvalg. Interviewene med virksomhederne er blevet gennemført som telefoninterview.

I fasen er der desuden blevet planlagt, gennemført og afrapporteret interview med alle de ni skoler, der udbyder erhvervsuddannelserne. I forbindelse med interviewene er skolerne blevet bedt om at sende eventuelt skriftligt materiale om praktikprojektet, som de udleverer/sender til lærlingene og virksomhederne.

Interviewene med skolerne er blevet gennemført som fokusgruppeinterview via Teams med hver skole for sig. I de fleste interview har der været deltagelse af skolens uddannelsesleder samt to faglærere, der tilsammen dækker hele det erhvervsuddannelsesområde, der gennemføres interview i forhold til.

Efter afholdelse og afrapportering af alle interviewene er der blevet gennemført en analyse af såvel virksomhedsinterview som skoleinterview.

Fase 3. Afrapportering af evalueringens resultater samt præsentation af resultaterne for udvalgene

På baggrund af analysens resultater samt løbende drøftelser af resultaterne med AUB-styregruppen, de to faglige udvalg samt sekretariatet i Snedkernes Uddannelser er denne evalueringsrapport blevet udarbejdet.

Evalueringsrapporten er blevet sendt til Snedkerfagets Fællesudvalg og Industriens Uddannelsesudvalg forud for præsentation af evalueringens resultater for de to udvalg i september 2022.

Evalueringen er løbende blevet drøftet med sekretariatet for Snedkernes Uddannelser, og evalueringens endelige resultater er blevet præsenteret for AUB-styregruppe samt for de to faglige udvalg i juni 2022.

De endelige resultater af evalueringen er blevet præsenteret for de to faglige udvalg i september 2022.

Evaluerings tidsmæssige gennemførelse

Evalueringen startede med gennemførelse af desk researchen i februar 2022.

Interviewene med virksomhederne blev gennemført i perioden fra marts til august 2022, mens interviewene med skolerne er blevet gennemført i perioden fra maj til august 2022.

Evalueringsrapporten er blevet udarbejdet i august-september 2022, og den er afleveret til sekretariatet for Snedkernes Uddannelser primo september 2022.

Analyserapportens opbygning

I kapitel 2 præsenteres praktikprojektets etablering, formål og indhold.

Kapitel 3 præsenterer virksomhedernes kendskab til og organisering af praktikprojektet. I kapitlet er der desuden fokus på virksomhedernes erfaringer med projektet, hvilken værdi, de mener, praktikprojektet har, samt hvilke fordele og ulemper de ser ved projektet. Endelig præsenteres virksomhedernes forslag til ændringer af praktikprojektet.

I kapitel 4 er der fokus på skolernes håndtering af praktikprojektet, herunder hvordan skolerne informerer lærlingene og virksomhederne om projektet, samt hvordan de igangsætter projektet og bidrager til gennemførelse af projektet. Derudover præsenterer kapitlet skolernes fokus på evaluering af praktikprojekterne.

I kapitlets sidste afsnit er der fokus på, hvilken værdi, skolerne synes, praktikprojektet har for lærlingene og virksomhederne, hvilke fordele og ulemper de ser ved projektet, hvilke forslag de har til ændringer af praktikprojektet, samt hvilke forslag de har til udvikling af et bedre informationsmateriale om praktikprojektet.

Kapitel 5 præsenterer en række eksempler på temaer i gennemførte praktikprojekter.

Bilag 1 indeholder den anvendte interviewguide til virksomhederne.

Bilag 2 indeholder den interviewguide, der er anvendt ved gennemførelse af interview med skolerne.

I bilag 3 præsenteres en skabelon til et brev, som skolerne kan sende til virksomhederne. Skabelonen til brevet kommer fra dokumentet *Det innovative praktikprojekt i snedkeruddannelserne mellem 3. & 4. skoleperiode. Idékatalog og vejledning*, februar 2011.

2. Praktikprojektets etablering, formål og indhold

Kapitlet sætter fokus på praktikprojektets etablering og formål. I de efterfølgende to afsnit præsenteres projektets rammer, samt eksempler på hvad indholdet kan være i praktikprojekterne. Det sidste afsnit i kapitlet sætter fokus på evaluering af praktikprojektet.

I kapitlet anvendes primært begrebet *elever* og ikke *lærlinge*, da det typisk er det begreb, der er anvendt i idékataloget/vejledningen.

2.1 Praktikprojektets etablering og formål

Praktikprojektet blev udviklet i 2010-2011 i et samarbejde mellem repræsentanter fra syv virksomheder, faglærere og ledere fra to skoler, repræsentanter fra Snedkerfagets Fællesudvalg og Træets Uddannelser (nu: Træindustriens Uddannelsesudvalg) og Professionshøjskolen Metropol, Nationalt Center for Erhvervspædagogik.

I 2010 blev der udviklet følgende vejledning *Den innovative elevopgave i snedkeruddannelserne mellem 3. og 4. hovedforløb. Pædagogisk vejledning for snedkerlærere*.

Denne vejledning blev i 2011 fulgt op af det mere omfattende materiale *Det innovative praktikprojekt i snedkeruddannelserne mellem 3. & 4. skoleperiode. Idékatalog & vejledning*.

Formålet med idékataloget/vejledningen var at støtte elever, virksomheder og skoler til at gennemføre innovative og selvstændige praktikprojekter. Med indførelse af projektet ønskede de faglige udvalg, at skoleundervisningen og praktikuddannelsen skulle supplere hinanden på en mere hensigtsmæssig måde.

Udvalgene oplevede et stigende pres for at uddanne *nytænkende* arbejdskraft, og det innovative element i praktikprojektet skulle netop medvirke til at uddanne lærlingene til at være mere nytænkende. Man ønsker ligeledes, at projektet skulle bidrage til at forberede eleven til den afsluttende projektsven-deprøve.

Det er intentionen, at eleven med projektet kan bidrage til at gennemføre opgaver, som virksomheden har haft "liggende i skuffen", så elevens arbejde kan bidrage til virksomhedens fornyelse.

Selve det at forberede eleverne på praktikprojektet, at støtte eleverne i processen og endelig at evaluere opgaven ude i virksomhederne med deltagelse af lærlingen, virksomheden og skolen, skal ligeledes give god mulighed for at styrke samspillet mellem skole og virksomhed.

Praktikprojektet er etableret ud fra den filosofi, at "samtale fremmer forståelsen". Derfor er det et konkret bud på fornyelse og forbedring (innovation) i vekselluddannelsessystemet, idet det giver virksomheder og skoler lejlighed til at tale sammen.

Endelig vil lærernes besøg i virksomhederne betyde, at man på skolerne bliver ajour med udviklingspotentialerne i virksomhederne, og dermed får mulighed for at inddrage den nye viden i undervisningen.

Formålet med praktikprojektet er meget ambitiøst. Det skal styrke vekselluddannelsesprincippet gennem samarbejde mellem virksomhed, skole og lærling. Projektet skal være innovativt, og det skal fungere som en forberedelse til svendeprøven. Det skal desuden styrke lærlingens evner til selvstændigt at planlægge og gennemføre et projekt, og projektet skal tage udgangspunkt i virksomhedens behov.

Med indførelse af praktikprojektet blev der udviklet ét nyt praktikmål i alle erhvervsuddannelserne inden for de to faglige udvalg. Disse praktikmål eksisterer stadig i den oprindelige formulering.

Ved at lade praktikmålet om praktikprojektet indgå som ét af praktikmålene (oplæringsmålene) stilles der krav om, at praktikprojektet SKAL gennemføres, inden lærlingen kan indstilles til den afsluttede svendeprøve.

I boksen herunder fremgår praktikmålet for uddannelserne inden for de to faglige udvalg.

Praktikmålenes formulering

Inden for Snedkerfagets Fællesudvalg er praktikmålet formuleret således:

12793 Praktikprojekt mellem 3H og 4H

Lærlingen udfører et projekt/produkt fra virksomhedens arbejdsområde/produkt- område i praktikperioden mellem 3H og 4H, der evalueres på virksomheden med deltagelse af skole, virksomhed og lærling.

Inden for Træindustriens Uddannelsesudvalg er praktikmålet formuleret således:

12500 Evaluering af praktikprojekt mellem 3. H og 4. H

Eleven (lærlingen) udfører et projekt/produkt fra virksomhedens arbejdsområde/produktområde i praktikperioden mellem 3H og 4H, der evalueres på virksomheden med deltagelse af skole, virksomhed og lærling

2.2 Praktikprojektets rammer

Det blev besluttet, at praktikprojektet gennemføres imellem 3. og 4. skoleforløb, og at rammerne for projektet skulle være følgende:

- Virksomheden og eleven tager initiativ til – i samarbejde med skolen – at formulere en opgave af innovativ karakter
- Opgaven udføres i virksomheden, og problemstillingen skal hentes i virksomhedens arbejdsområde/produktområde og afspejle aktuelle og konkrete behov i virksomheden
- Skolen skal fremme innovative læringsforløb, der understøtter elevens arbejde med praktikprojektet
- En vigtig del er, at projektet skal evalueres i samspil mellem elev, virksomhed og faglærer
- Virksomhederne skal orienteres samtidigt med, at eleverne indkaldes til 3. skoleperiode
- Skolen har initiativpligt i forhold til at indkalde til evalueringssamtalen.

Af idékataloget/vejledningen fremgår det desuden, at skolen kan gøre meget for at styrke det innovative praktikprojekt ved at invitere virksomhedsrepræsentanterne til en snak om, hvilke muligheder der er for at arbejde med innovative projekter i snedkeruddannelserne. Innovation optræder på to planer i idékataloget/vejledningen. Dels ses selve indførelsen af praktikprojektet som værende et innovativt tiltag i vekselluddannelsessystemet, og dels skal praktikprojektet have en innovativ karakter.

Idékataloget indeholder en skabelon til et brev, som skolerne kan sende ud til virksomhederne i forbindelse med indkaldelse til den 3. skoleperiode. Se skabelonen til brevet i bilag 3.

Det fremgår af idékataloget/vejledningen, at omfanget af et praktikprojekt skal være af en størrelse, så det er muligt at planlægge og gennemføre en arbejdsproces, som eleven kan beskrive med skitser, fotos osv. Der skal være substans nok i praktikprojektet til, at der efterfølgende kan gennemføres en vurderings-/evalueringssamtale på maksimalt 30 minutter.

Varigheden til gennemførelse af praktikprojektet skønnes at være på mindst fem arbejdsdage. Dertil må eleven lægge ekstra tid (weekend, aftener) til beskrivelse og lignende.

Ansvars- og rollefordeling

Som beskrevet i det ovenstående indeholder idékataloget/vejledningen en række oplysninger om intentioner, rammer og indhold i praktikprojektet. Der er dog en række problematikker ved materialet, som gør det svært tilgængeligt. Ansvars- og rollefordelingen fremgår ikke tydeligt, hvilket understreges i interview med både skolerne og virksomhederne (se kapitel 3 og 4).

Der er upræcise formuleringer, som åbner for fortolkninger, så det kan være svært at udlede, hvem der har ansvaret for hvad.

Ved en nærlæsning på tværs af indholdet i idékataloget/vejledningen kan man trække følgende ud om rollefordelingen:

Skolen:

- Skal fremme innovative læringsforløb
- Kan styrke det innovative praktikprojekt
- Har som pædagogisk opgave at klæde lærlingene på til at være innovative
- Skal fortælle lærlingene om praktikprojektet
- Skal orientere virksomhederne samtidig med, at lærlingene indkaldes til skoleperiode 3
- Virksomheden og lærlingen tager initiativ til – i samarbejde med skolen – at formulere et praktikprojekt af innovativ karakter i praktikperioden mellem 3. og 4. skoleperiode
- Skal vurdere resultatet... lærling, mester og faglærer
- Har initiativpligt til indkaldelse til evalueringssamtalen
- Skal medvirke til evalueringen af praktikprojektet ude i virksomheden sammen med den oplæringsansvarlige og lærlingen

Virksomheden:

- Virksomheden og lærlingen tager initiativ til – i samarbejde med skolen – at formulere et praktikprojekt af innovativ karakter i praktikperioden mellem 3. og 4. skoleperiode
- Praktikprojektet skal vurderes (evalueres) af lærling, mester og faglærer

Som det fremgår af ovenstående punktopstilling, går flere af opgaverne på tværs mellem virksomhed og skole, og det kan fremstå som uklart, hvem der har ansvaret for de enkelte punkter.

2.3 Praktikprojektets indhold

Idékataloget/vejledningen indeholder i alt 16 forskellige forslag til praktikprojekter. Hvert forslag er beskrevet under følgende tre overskrifter:

- Mål og indhold
- Hvad får mester ud af det?
- Hvad lærer eleven?

Forslagene illustreres med et *innovationsspind*, som viser, hvor eleverne vil være særligt innovative, hvis de vælger at arbejde med det pågældende projekt.

Innovationsspindet tager udgangspunkt i 12 forskellige parametre: *Anvendelse af materialer, Anvendelse af værktøjer, Arbejdsmiljø, Pris, Procesoptimering, Branchesamarbejde, Tid, Brugertilpasning, Oplevelser for kunden, Virksomhedens renommé, Design, Energi og miljø.*

De 16 forslag kan ses i boksen herunder.

16 forslag til praktikprojektet

Udvikling af et firma-skuffe-projekt fra start til slut

Udførelse af opgave fra start til slut

Udstationering til andre virksomheder

Fokus på energiløsninger

Renovering af døre/vinduer og nye energikrav

Fokus på spild (tid, penge, processer)

Fokus på energi og miljø i forhold til enten produkt eller proces

Produktudvikling af et bæredygtigt produkt

Udvikling af prototype af eget projekt

Procesoptimering af produktionsapparat

Dokumentation af træetørring

Procesoptimering af et produkt

Beregning af værktøj på en maskingade

Dokumentation af en produkttype

Logistikopgave med fokus på proces

Nedbringelse af energiforbruget

2.4 Evaluering af praktikprojektet

Praktikprojektet skal afsluttes med en samtale, hvor eleven, den praktikan-svarlige og faglæreren vurderer udbyttet af praktikprojektet, både i forhold til produkt og proces. Idékataloget/vejledningen omhandler bl.a. en beskrivelse af formålet med evalueringen, hvor denne skal gennemføres, hvem der skal deltage, krav til varighed og produkt, og hvordan evalueringen skal gennem-føres. Det fremgår desuden, at der efterfølgende skal skrives en opsummering af evalueringen i *Uddannelsesplanen i Elevplan* eller i *Uddannelseslogbogen*.

Formålet

Formålet med vurderingssamtalen er, at eleven, den praktikan-svarlige (me-ster, oplærer, lærersvend) og faglæreren i fællesskab vurderer udbyttet af praktikprojektet, både som produkt og som proces med henblik på det videre uddannelsesforløb.

Samtalen skal være en del af læreprocessen og bidrage til elevens udvikling af den faglige identitet. Eleven skal lære at vurdere udviklingen af egne kom-petencer.

Hvor

Samtalen skal finde sted i virksomheden.

Hvis praktikprojektet har bestået i et produkt hos en kunde eller har været en proces, der ikke umiddelbart kan beses, skal projektet dokumenteres i form af fotos m.m.

Derudover skal der for alle projekter foreligge en kort dokumentationsmappe med f.eks. beskrivelser, skitser, tegninger, materialelister, eller andet rele-vant materiale.

Hvem og hvordan

Evalueringen foregår som en 3-parts-samtale mellem eleven, praktikan-svar-lige og faglæreren. Projektet kan udføres af flere elever i fællesskab.

Samtalen skal have en varighed på maksimalt 30 minutter, og den skal foregå i følgende tre faser:

1. Præsentation. Eleven præsenterer, hvilke kriterier der har været fokus på i projektet og kommer med en vurdering af produktet og processen (selvevaluering)
2. Dialog. Den praktikan-svarlige og faglæreren giver deres vurdering af projektet, og de tre parter har en dialog om det.
3. Opsummering. Den praktikan-svarlige og faglæreren foretager i fælles-skab en opsummering af samtalen.

Det fremgår af idékataloget/vejledningen, at det er vigtigt, at evalueringen ikke alene er en vurdering af elevens aktuelle kompetenceniveau, men bruges som et udviklingsredskab i forhold til elevens videre uddannelsesforløb.

Samtalen kan også afdække læringsvanskeligheder eller andre problemer hos eleven, og samtalen skal være en proces, hvor årsager til mangelfuld præsentation bliver belyst, og hvor der ledes efter positive løsninger i det videre uddannelsesforløb.

3. Virksomhedernes fokus på praktikprojektet

I dette kapitel præsenteres først virksomhedernes kendskab til praktikprojektet. Derefter beskrives det, hvordan nogle af virksomhederne organiserer gennemførelsen af praktikprojektet.

Virksomhedernes deltagelse i evaluering af praktikprojektet præsenteres i det efterfølgende afsnit, hvorefter der sættes fokus på virksomhedernes oplevelse af, hvilken værdi praktikprojektet har for lærlingene og for virksomhederne.

Afsnittet indeholder desuden en opsummering af de fordele og ulemper, virksomhederne ser ved praktikprojektet, virksomhedernes forslag til ændringer af projektet samt en beskrivelse af virksomhedernes ønske om udvikling af et nyt informationsmateriale om praktikprojektet.

3.1 Virksomhedernes kendskab til praktikprojektet

Interview af virksomhederne viser, at der er seks af de 17 virksomheder, der enten ikke eller kun i meget begrænset omfang har kendskab til, at deres lærlinge skal gennemføre et praktikprojekt mellem 3. og 4. skoleperiode.

Nogle virksomheder fortæller, at de aldrig har hørt eller læst om et praktikprojekt, mens andre virksomheder fortæller, at de godt ved, at der er "noget med et praktikprojekt", men at de ikke har nærmere viden om, hvad projektet indeholder.

En repræsentant fra en af virksomhederne fortæller, at de løbende har 3-4 lærlinge, men at han aldrig har hørt om, at lærlingene skal gennemføre et praktikprojekt. Han er repræsenteret i skolens Lokale Uddannelsesudvalg, men heller ikke her har han hørt om praktikprojektet.

Andre virksomheder har kendskab til praktikprojektet. De fleste af disse virksomheder fortæller, at deres lærlinge gennemfører projektet, men der er også virksomheder, der fortæller, at deres lærlinge ikke gennemfører praktikprojektet.

Der er en del af virksomhederne, der ikke er opmærksomme på, at praktikprojektet er ét af de oplæringsmål, lærlingene skal have opfyldt, før de kan gå til svendepreven.

Nogle af virksomhederne fortæller, at de har krydset oplæringsmålet af i logbogen, selvom de ikke har vidst, hvorvidt deres lærlinge har gennemført praktikprojektet. Disse virksomheder har ikke kendskab til, hvilken rolle virksomheden har i forbindelse med gennemførelse af praktikprojektet, og nogle virksomheder har haft en opfattelse af, at det var noget, lærlingene gennemførte i en skoleperiode.

Langt de fleste virksomheder oplyser, at de hverken har fået skriftlige eller mundtlige informationer om praktikprojektet.

Der er kun to af virksomhederne, der har kendskab til idékataloget/vejledningen, der bl.a. præsenterer formål og idéer til, hvilke praktikprojekter der f.eks. kan gennemføres i virksomhederne.

Disse to virksomheder fortæller, at de har læst (eller kigget i) idékataloget, og at de synes, at det er uoverskueligt og for teoretisk.

Enkelte virksomheder fortæller, at de har fået nogle informationer om praktikprojektet fra deres lærling. En af virksomhederne fortæller, at lærlingen først fortalte det til virksomheden, da han havde fået et påmindelsesbrev fra skolen om, at praktikprojektet skulle afleveres.

Enkelte af virksomhederne får en skriftlig information fra skolen om praktikprojektet. Der er nogle, der får tilsendt informationen. Der er dog også enkelte virksomheder, som får den skriftlige information via deres lærling, fordi skolen har sagt, at det er lærlingene, der skal tage en pjece om praktikprojektet med tilbage i virksomheden, så lærlingen og virksomheden i fællesskab kan drøfte indholdet i praktikprojektet.

En repræsentant fra en virksomhed fortæller, at han ikke har fået information om praktikprojektet – udover dét, der står i logbogen. Han reflekterer dog over, om virksomheden måske modtager nogle informationer fra skolen i e-Boks, som han ikke har modtaget.

Der er et par af de virksomheder, som ikke har fået skriftlig information fra skolen, der undrer sig over, at de heller ikke har fået en mundtlig information, da virksomhederne og skolerne ellers typisk taler sammen 1-2 gange om året.

3.2 Organisering af praktikprojektet i virksomhederne

Det er typisk lærlingene, der tager initiativ til at tale med deres oplæringsansvarlige i virksomheden om praktikprojektet. De fleste skoler giver lærlingene informationer om projektet, mens de er i gang med den 3. skoleperiode, og nogle gange kommer lærlingene med idéer til, hvad de gerne vil arbejde med i praktikprojektet.

I de tilfælde, hvor virksomhederne får en skriftlig orientering om, at lærlingen skal gennemføre praktikprojektet mellem 3. og 4. skoleperiode, er det nogle gange virksomheden, der tager initiativ til at tale med lærlingen om projektet.

Der er nogle af virksomhederne, der går meget op i at hjælpe lærlingene med at få beskrevet et godt praktikprojekt. Hvis lærlingen på forhånd har en idé, tages der typisk udgangspunkt i denne idé. Nogle af virksomhederne kommer også med idéer til, hvilket praktikprojekt deres lærling kan gennemføre.

En af virksomhederne fortæller, at de efter beslutningen om, hvilket projekt lærlingen skal arbejde med, indgår nogle aftaler med lærlingen om, hvornår og hvor længe de kan bruge på at gennemføre projektet i virksomheden.

Det er forskelligt, hvor lang tid lærlingene må bruge på projektet. Nogle virksomheder holder sig til de fem arbejdsdage, varigheden er skønnet til i idékataloget/vejledningen. Andre virksomheder siger, at lærlingene højst må anvende to dage, da skolen har meldt ud, at lærlingene skal anvende 2-5 arbejdsdage på praktikprojektet.

Der er en virksomhed, der fortæller deres lærlinge, at de skal gennemføre praktikprojektet i deres fritid. En anden virksomhed beslutter fra gang til gang, hvor lang tid, lærlingen skal bruge på projektet, og hvis det er et godt projekt, som giver god mening for virksomheden, så kan lærlingen bruge flere uger på projektet.

Det er oftest en mester eller værktøjsfører, der er i dialog med lærlingene om praktikprojektet. Der er dog også eksempler på, at det er en central oplæringssansvarlig i virksomheden eller virksomhedens direktør, der taler med lærlingen om indholdet i projektet, og som løbende holder sig ajour med praktikprojektet.

3.3 Virksomhedernes deltagelse i evaluering af praktikprojektet

Det er kun et fåtal af de interviewede virksomheder, der har deltaget i en evaluering af et praktikprojekt sammen med både lærlingen og skolen. Nogle af evalueringerne er gennemført i virksomhederne, mens andre er gennemført på skolen.

Langt de fleste af virksomhederne fortæller, at de ikke ved, at det er hensigten, at lærlingen, virksomheden og skolen skal evaluere praktikprojektet. Der er dog også virksomheder, der godt ved det, men som alligevel ikke får det gjort, selvom skolen inviterer virksomheden til en evaluering på skolen.

Endelig er der enkelte virksomheder, som synes, at det er helt fint, at det blot er lærlingen og skolen, der evaluerer lærlingenes praktikprojekt. To af disse virksomheder giver udtryk for, at det er godt, at virksomheden ikke deltager i evalueringen, da det vil koste virksomheden tid, hvilket vil være et problem, da de har meget travlt.

De fleste af de virksomheder, der ikke har deltaget i evalueringer af praktikprojekter med både lærlingen og skolen, fortæller, at de ikke ved, hvordan skolen evaluerer projektet med lærlingen, og at virksomheden ikke har fået nogen tilbagemelding fra skolen på, om projektet er godkendt.

Der er en enkelt virksomhed, der fortæller, at de ikke gennemfører evalueringen med deltagelse af skolen, men at de selv gør det med lærlingen. Virksomheden synes, at det ville være en god idé, hvis alle tre parter deltog i evalueringen, og hvis evalueringen blev gennemført i virksomheden. Evalueringen kunne bidrage til en bedre dialog med skolen om, hvordan både virksomheden og skolen kan hjælpe lærlingene til at få et endnu større udbytte af deres uddannelse.

I de få virksomheder, der har gennemført evalueringer sammen med lærlinge og skoler ude i virksomheden, er det skolerne, der har taget initiativ til gennemførelse af evalueringerne. Virksomhederne er godt tilfredse med disse evalueringsmøder, og de synes, at møderne er meget udbytterige for alle tre parter.

En af virksomhederne giver udtryk for, at det er en god ambition, at skolerne skal deltage i evaluering af praktikprojekterne ude i virksomhederne. Virksomheden påpeger dog, at det ofte ikke er realistisk, at skolerne har tid til at komme ud i alle virksomhederne, når der er mange lærlinge på holdene. Virksomheden foreslår, at evalueringen i disse tilfælde i stedet kunne gennemføres som telefonmøder eller via Teams.

3.4 Værdien af praktikprojektet

Værdien af projektet for lærlingene og virksomhederne

En fjerdedel af de virksomheder, der har deltaget i interview, synes, at praktikprojektet er *rigtig godt*, hvilket typisk er de virksomheder, der går aktivt ind i planlægningen og gennemførelsen af praktikprojektet.

En anden fjerdedel af virksomhederne har *ikke tilstrækkeligt kendskab* til praktikprojektet til, at de kan udtale sig om værdien af projektet, men når de under interviewet bliver informeret om formålet og får eksempler, hvad indhold kan være i projektet, synes de, at det lyder som en *god idé*, som både lærlingen og virksomheden kan få udbytte af.

Blandt den sidste halvdel af de interviewede virksomheder er der virksomheder, der giver udtryk for, at praktikprojektet har en *rimelig værdi* for både lærlingen og virksomheden, mens andre virksomheder synes, at projektet *ikke giver nok værdi* for hverken virksomheden eller lærlingen.

Nogle virksomheder synes, at praktikprojektet er for ukonkret, og at gennemførelsen af projektet tager for meget af lærlingenes arbejdstid. En virksomhed fortæller, at det kan være svært for dem at finde egnede praktikprojekter i de perioder, hvor virksomheden ikke har relevante arbejdsopgaver, som projektet kan tage udgangspunkt i.

De virksomheder, der giver udtryk for, at praktikprojektet giver værdi for både lærlingen og virksomheden, peger især på betydningen af, at projektet bidrager til at dygtiggøre lærlingene, samtidig med at lærlingene øger deres selvstændighed.

Virksomhederne siger desuden, at praktikprojektet:

- Giver lærlingene mulighed for at gennemføre hele processen, hvor de skal være opsøgende, analysere samt tage stilling og beslutninger
- Stresser lærlingene lidt, men at det samtidigt giver dem noget med i rygsækken
- Giver lærlingene mulighed for projekter, hvor de kan lære hele virksomheden at kende
- Giver de dedikerede lærlinge et rigtig godt udbytte
- Ligger på et godt tidspunkt i lærlingenes uddannelse, da de er modne og parate til at gennemføre et projekt, der kan udfordre dem
- I nogle tilfælde skaber ny viden i virksomhederne, som er brugbart for virksomhederne efterfølgende.

Nogle af virksomhederne peger på, at lærlingenes udbytte af at deltage i praktikprojektet kan variere i forhold til dels lærlingens motivation og dels lærlingens faglige kompetencer.

De dygtige og motiverede lærlinge kan få et højt udbytte – og tit også give virksomhederne et godt udbytte. De mindre motiverede og/eller knap så fagligt kompetente lærlinge rykker sig mindre ved gennemførelse af praktikprojektet, og en af virksomhederne fortæller, at de hjælper disse lærlinge med at vælge et projekt, der kan give dem en succesoplevelse.

Fordele og ulemper ved projektet

I forlængelse af bl.a. det foregående afsnit kan der her opsummeres nogle af de fordele og ulemper, som virksomhederne har peget på ved praktikprojektet.

Ifølge virksomhederne er den vigtigste fordel ved praktikprojektet, at det bidrager til lærlingenes faglige udvikling, og at det øger deres selvstændighed.

Flere af virksomhederne giver udtryk for, at det er en fordel, at projektet netop gennemføres mellem 3. og 4. skoleperiode, da det derved forbereder lærlingene på projektsvendeprøven.

Virksomhederne ser en fordel i, at indholdet i praktikprojektet kan være så bredt, at det giver god mulighed for, at lærlingene kommer til at arbejde med noget, som de ellers aldrig ville arbejde med.

Dette drejer sig f.eks. om optimering af arbejdsprocesser, udviklingsopgaver og projekter med fokus på bæredygtighed. Se en beskrivelse af nogle af de gennemførte praktikprojekter i kapitel 5.

Som tidligere nævnt mangler en del af de interviewede virksomheder viden om praktikprojektet, og nogle af de ulemper, som virksomhederne peger på, hænger sammen med virksomhedernes manglende indsigt i de muligheder og fordele, såvel lærlingene som virksomhederne kan få af gennemførelse af projekterne.

Manglende information om formålet og det mulige indhold i praktikprojekterne fører til, at virksomhederne ikke involverer sig i projektet – eller at det ikke gennemføres i overensstemmelse med intentionerne.

Nogle virksomheder peger på, at det er en ulempe for virksomhederne, at lærlingene skal bruge arbejdstiden på at gennemføre projektet, samt at virksomhederne skal bruge tid på at hjælpe lærlingene med gennemførelse af projektet. Der er en virksomhed, der synes, at det skulle være et projekt, lærlingene gennemførte på skolen i stedet for.

Der er en af virksomhederne, der synes, at det er en ulempe, at virksomhederne skal afsætte tid til at deltage i en evaluering af praktikprojektet.

En anden virksomhed giver udtryk for, at de aktiviteter, der lægges op til, at lærlingene skal arbejde med i praktikprojektet, er noget, som deres lærlinge allerede arbejder med, og at der derfor ikke behøver at være et specifikt praktikprojekt.

Endelig er der en virksomhed, der synes, at projektet ligger for tæt på sven-deprøven, og at det ville være bedre, hvis projektet lå mellem 1. og 2. skoleperiode.

Forslag til ændringer af projektet

Som tidligere nævnt er der en del af de interviewede virksomheder, der enten ikke har kendskab til praktikprojektet, eller som kun har et begrænset kendskab til det.

Flere af virksomhederne peger på, at der skal være langt tydeligere informationer om praktikprojektet, hvis de skal kunne bidrage til gennemførelse af projekterne.

Der er desuden virksomheder, der giver udtryk for, at det er vigtigt, at det præciseres, hvem der har ansvaret for at informere virksomhederne om projektet.

Der er ligeledes virksomheder, der foreslår, at evalueringerne af praktikprojekterne systematiseres mere, så virksomhederne ved mere om, hvad deres rolle er i evalueringerne.

Der er desuden virksomheder, der peger på, at det bør være et krav, at alle virksomheder sikrer, at praktikprojektet gennemføres, og at virksomhederne deltager i evaluering af projektet.

En af virksomhederne ønsker, at det bliver besluttet og tydeliggjort, hvor lang tid lærlingene SKAL bruge på gennemførelse af projektet i virksomheden.

Ønsker om udvikling af et nyt informationsmateriale om projektet

Som tidligere nævnt er der stort set ingen af de interviewede virksomheder, der har kendskab til idékataloget/vejledningen til praktikprojektet. De to virksomheder, der har kendskab til idékataloget/vejledningen, synes, at det er for langt, for uoverskueligt og for teoretisk.

Nogle af virksomhederne får informationer om praktikprojektet fra skolerne, mens andre ikke gør det.

Der er virksomheder, der peger på, at det er vigtigt, at der bliver udarbejdet informationsmateriale om praktikprojektet, der kort præciserer virksomhedernes andel i projektet, og som giver kortfattede eksempler på relevante praktikprojekter.

Virksomhederne giver udtryk for, at det skal besluttes, hvem der har ansvaret for, at informationsmaterialet sendes ud til virksomhederne.

En af virksomhederne foreslår, at der i logbogen er et link til et nyudviklet informationsmateriale om praktikprojektet.

4. Skolernes håndtering af praktikprojektet

I kapitlet præsenteres først skolernes praksis for, hvordan de informerer lærlingen og virksomheder om praktikprojektet.

Derefter sættes der fokus på, hvordan skolerne bidrager til igangsættelse, gennemførelse og evaluering af praktikprojekterne.

I kapitlets sidste afsnit præsenteres skolernes syn på værdien af praktikprojektet for såvel lærlingene som virksomhederne. Afsnittet sætter også fokus på, hvilke fordele og ulemper skolerne ser ved projektet, samt på hvilke forslag de har til ændringer af praktikprojekter, herunder også ønsker om udvikling af et bedre informationsmateriale om praktikprojektet.

4.1 Praksis for informationer til lærlinge og virksomheder

Information til lærlingene

Alle skolerne informerer lærlingene om praktikprojektet. De fleste af skolerne informerer lærlingene om praktikprojektet ved starten af 3. skoleperiode. Dette giver mulighed for, at lærlingene og skolen kan være i dialog om projektet, inden lærlingen afslutter skoleperioden.

Der er to af skolerne, der informerer lærlingene i slutningen af skoleperioden. Endelig er der to af skolerne, der allerede starter med at fortælle lærlingene om projektet i 1. skoleperiode. (Herningsholm + Svendborg)

Lærlingene har typisk ikke kendskab til praktikprojektet, før skolerne informerer dem, selvom om praktikprojektet er ét af oplæringsmålene.

Det er meget forskelligt, hvad skolerne gør ud af at informere lærlingene. Skolerne kommer typisk med et mundtligt oplæg, som nogle af skolerne understøtter af en PowerPoint, som lærlingene også har adgang til efter oplægget.

Der er desuden en af skolerne, der har udarbejdet en video, hvor faglærerne fortæller om praktikprojektet. I videoen gennemgår faglærerne de 16 projektidéer fra vejledningen/idékataloget, og de giver en række eksempler på, hvilke konkrete praktikprojekter andre lærlinge har gennemført.

Videoen er optaget via Teams, og den tager udgangspunkt i en PowerPoint-præsentation, som skolen har udarbejdet. Videoen har en varighed på 30 minutter, og den ligger på et centralt drev, hvor lærlingene til enhver tid kan hente den.

Skolen introducerer desuden lærlingene til en skabelon for, hvordan lærlingene skal beskrive deres praktikprojekt, og hvor de også skal fortælle om resultaterne af projektet.

De fleste skoler præsenterer nogle af de eksempler, der indgår i idékataloget /vejledningen for lærlingene. Der er andre skoler, der primært præsenterer eksempler på tidligere gennemførte praktikprojekter på skolen. Én af skolerne har fysiske eksempler på praktikprojekter stående på skolen, som vises frem for lærlingene.

Enkelte skoler giver lærlingene et link til idékataloget og henviser til de sider, som lærlingene især skal være opmærksomme på, men de øvrige skoler gør det ikke, fordi de mener, at idékataloget er for uoverskueligt. Netop derfor er der en af skolerne, der har udarbejdet et skriftligt informationsmateriale til lærlingene (Herningsholm).

Én af skolerne har ikke kendskab til idékataloget/vejledningen.

Information til virksomhederne

De fleste af skolerne udleverer en eller anden form for skriftligt materiale om praktikprojektet til virksomhederne. Dette sker typisk ved at sende et brev til virksomhederne. Der er desuden en af skolerne, der nævner praktikprojektet i deres nyhedsbreve til virksomhederne.

Én af skolerne sender et brev til virksomhederne 10 uger før, lærlingene skal på 4. skoleforløb for at minde virksomhederne om, at praktikprojektet skal gennemføres, inden lærlingene kommer på 4. skoleforløb.

Der er dog også skoler, der ikke udsender skriftlig information til virksomhederne. Nogle af disse skoler orienterer lærlingene om, at det er deres ansvar at informere virksomhederne om projektet, f.eks. gennem de informationsmaterialer, som skolen udleverer til lærlingene.

Næsten alle skolerne informerer mestrene mundtligt om praktikprojektet, når (og hvis) mestrene kommer til de mestermøder, der afholdes på skolen ved afslutning af det 3. skoleforløb.

Der er dog også enkelte skoler, der oplever, at der ikke er behov for at informere virksomhederne hverken skriftligt eller mundtligt, da virksomhederne allerede har viden om projektet.

Omvendt er der også skoler, der oplever, at virksomhederne henvender sig til skolen, fordi de ikke forstår, hvad deres rolle er i forbindelse med praktikprojektet. Dette sker især i de tilfælde, hvor virksomhederne ikke har fået en skriftlig eller mundtlig information om praktikprojektet.

Nogle skoler giver udtryk for, at de ikke synes, at det er deres opgave at informere virksomhederne om projektet, da det jo er et oplæringsmål, som virksomhederne og lærlingene har ansvaret for at opfylde. Omvendt ved skolerne, at det er vanskeligt for lærlingene at få gennemført projektet, hvis ikke skolen informerer virksomhederne om det. Der er skoler, der efterlyser en tydelig ansvarsfordeling i forhold til information af virksomhederne.

Enkelte skoler sender et link til idékataloget til virksomhederne. De øvrige skoler giver udtryk for, at idékataloget i dets nuværende form ikke er velegnet til at informere virksomhederne. Dette skyldes, at idékataloget/vejledningen er for langt, for uoverskueligt, og ikke præcist oplyser om virksomhedernes rolle i forbindelse med gennemførelse af praktikprojektet.

4.2 Gennemførelse af projektet

Igangsættelse af projektet

Når skolerne informerer lærlingene om praktikprojektet, så præsenterer de også lærlingene for eksempler på praktikprojekter – enten med udgangspunkt i eksempler fra idékataloget og/eller med udgangspunkt i projekter, som lærlinge tidligere har gennemført.

Nogle af skolerne stiller krav om, at lærlingene med nogle få linjer skal beskrive det praktikprojekt, de gerne vil gennemføre. Lærlingene skal aflevere beskrivelsen af projektet til skolen, som godkender projektet. Lærlingene får en deadline for afleveringen af beskrivelsen af projektet, og de bliver rykket for beskrivelsen, hvis de ikke afleverer til den fastsatte dato. På samme måde får lærlingene en deadline for aflevering af praktikprojektet.

Flere af skolerne opfordrer lærlingene til at være i dialog med deres oplæringsvirksomhed om valg af projekt, allerede mens lærlingen er i gang med 3. skoleforløb. Dette hænger sammen med, at intentionerne i praktikprojektet er, at virksomheden og lærlingen i samarbejde med skolen tager initiativ til at formulere et projekt af innovativ karakter, at dette skal udføres i virksomheden, og at problemstillingen skal hentes fra virksomhedens arbejds-/produktionsområde, og at det skal afspejle aktuelle og konkrete behov i virksomheden.

Andre skoler lægger ikke op til, at lærlingene skal have en idé med fra skolen, før de går tilbage i virksomheden.

Selve gennemførelse af projektet

Det fremgår af idékataloget/vejledningen, at gennemførelse af praktikprojektet skønnes at have en varighed på mindst fem arbejdsdage, og at lærlingene dertil må lægge ekstra tid i weekender eller aftener til beskrivelse af projektet og lignende.

Nogle af skolerne videreformidler oplysningen om den skønnede varighed af praktikprojektet på fem dage til lærlinge og til virksomheder. Én skole siger til lærlingene, at de skal fortælle til virksomhederne, at der skal afsættes 2-5 dage til praktikprojektet.

Nogle af skolerne oplever, at der er lærlinge, der ikke får mulighed for at bruge fem arbejdsdage til gennemførelse af praktikprojektet, men langt kortere tid. Der er ligeledes skoler, der indimellem oplever, at lærlingene slet ikke får afsat tid til at gennemføre projektet i arbejdstiden, og at virksomhederne siger til lærlingene, at de skal gennemføre projektet i deres fritid.

Ovenstående skyldes måske en uklarhed om praktikprojektets varighed, for i skabelonen til brevet til virksomhederne, der indgår i idékataloget/vejledningen, fremgår, at:

”Der er fastsat en vejledende varighed på et omfang svarende til fem arbejdsdage. Projektet kan både gennemføres som en del af elevens arbejdstid på virksomheden og som delvist selvstudium i elevens fritid.”

Og altså ikke, som det fremgår på side 7 i idékataloget/vejledningen, at varigheden er på fem arbejdsdage, og at lærlingene dertil må lægge ekstra tid i weekender og aftener til beskrivelse af projektet el.lign.

En af skolerne vurderer, at 1/3 af lærlingene udfører projektet i arbejdstiden, at 1/3 udfører projektet i både arbejds- og fritiden, mens 1/3 af lærlingene udelukkende udfører projektet i fritiden.

Andre skoler oplever aldrig, at der er virksomheder, der stiller krav om, at lærlingene skal gennemføre praktikprojektet i deres fritid.

4.3 Evaluering af praktikprojektet

Produktet, der evalueres på baggrund af

Næsten alle skolerne stiller krav om, at lærlingene afleverer en form for beskrivelse eller dokumentation af, hvad deres praktikprojekt er gået ud på, hvordan processen har været, og en beskrivelse af resultatet af projektet.

Nogle af skolerne kalder produktet for en beskrivelse med foto eller tegninger, der forklarer forløbet, mens andre skoler taler om en rapport. Skolernes forventninger til opfanget af den rapport, lærlingene skal aflevere, varierer.

En af skolerne siger til lærlingene, at de skal aflevere en minirapport på et par sider. En anden skole fortæller, at lærlingene skal aflevere en dokumentation, der beskriver processen, de har været igennem ved gennemførelse af projektet, og at lærlingene typisk afleverer 2-5 sider, dog max. 10 sider. Nogle af disse rapporter indeholder mange fotos.

På en skole skal lærlingene aflevere en rapport, men der er ikke nærmere krav til rapportens omfang. Der er således lærlinge, der afleverer en rapport på 25 linjer, mens der er andre, der afleverer en rapport på fire sider.

Der er en af skolerne, der siger til lærlingene, at de skal aflevere en portfolio, og at de på baggrund af denne skal præsentere og gennemgå, hvad de er kommet frem til i deres praktikprojekt.

I nogle tilfælde indgår der et fysisk produkt i lærlingenes dokumentation for udførelse af praktikprojektet, som lærlingene kan fremvise ved evalueringen ude i virksomheden eller på skolen.

En af skolerne har udarbejdet en rapportvejledning med stikord på, hvad lærlingene skal beskrive i deres rapport. Se rapportvejledningens punkter i boksen herunder.

Rapportvejledning

Rapportvejledningen er udformet som en skabelon, som lærlingene skal skrive ind i. Den indeholder en forside, hvor lærlingen skal skrive deres navn m.m., en indholdsfortegnelse og tre overskrifter, som lærlingene skal skrive deres rapport ud fra. Se de tre overskrifter og underpunkter herunder.

Projektbeskrivelse

Indhold:

- Hvilke af de 16 idéoplæg har inspireret til opgaven/hvad indeholder din godkendte idé?
- Hvad er baggrunden for den valgte opgave?
- Hvad forventes den at indeholde?

Udførelse af projekt

- Beskriv dit arbejde med projektet

Egen evaluering

- Gik det som forventet/nåede du i mål?
- Hvad fik virksomheden ud af projektet?
- Hvad lærte du af projektet?

Gennemførelse af evalueringen

Af interviewene med skolerne fremgår det, at det altid er skolerne, der tager initiativ til evaluering af praktikprojekterne.

Det er intentionen, at evalueringen skal gennemføres i virksomhederne og med deltagelse af lærlingen, virksomheden og skolen. Nogle af skolerne oplyser, at de for år tilbage gennemførte evalueringerne i virksomhederne, men det er kun få skoler, der gør det i dag, da det kræver for meget tid og for mange ressourcer for skolens faglærere at besøge virksomhederne. En skole, der gennemfører evalueringerne i virksomhederne, fortæller, at det er uddannelseslederen, der deltager i evalueringen.

Der er nogle af skolerne, der giver udtryk for, at det ikke kun er skolerne, der har svært ved at afsætte tid og ressourcer til at gennemføre evalueringerne i virksomhederne, men at det også er svært for virksomhederne at afsætte tid til skolens besøg i forbindelse med evalueringerne.

Langt de fleste evalueringer af praktikprojekterne gennemføres således på skolerne i starten af 4. skoleperiode – og der er typisk kun deltagelse af lærlingen og faglæreren i evalueringen.

Der er dog også skoler, der oplyser, at de inviterer mestrene til at deltage i evalueringerne på skolen, f.eks. i forbindelse med et mestermøde ved afslutningen af 4. skoleperiode.

Endelig er der en skole, der gennemfører evalueringen med lærlingene pr. telefon, når de har indsendt deres rapport til skolen.

Nogle få skoler oplyser, at de overvejer, om evalueringerne af praktikprojekterne skal gennemføres via Teams, hvis de ikke kan gennemføres ved en faglærers besøg i virksomheden.

Skolerne giver udtryk for, at det er optimalt, at evalueringerne gennemføres i virksomhederne, da det også giver lærlingene mulighed for at vise de produkter eller processer, de har arbejdet med i forbindelse med praktikprojektet.

Samtidig giver evaluering i virksomheden mulighed for, at lærlingen kan vise repræsentanten fra skolen, hvad de aktuelt arbejder med i virksomhederne. Dermed får skolen en større indsigt i den enkelte virksomheds arbejdsområder, og der knyttes en tættere kontakt mellem virksomheden og skolen. Langt de fleste skoler påpeger dog, at det er svært eller umuligt for dem at gennemføre evalueringer i virksomhederne, da det kræver for mange ressourcer.

Der er en af skolerne, der forud for evalueringen sender lærlingen en A4-side med nogle nysgerrighedspunkter, som skolen vil spørge ud fra ved evalueringen. Dette giver lærlingene mulighed for at forberede sig til evalueringen.

Ifølge idékataloget/vejledningen forventes det, at gennemførelse af evalueringen tager 30 minutter, og dette følger de fleste skoler.

Den skole, der stort set altid gennemfører evalueringerne i virksomhederne afsætter 1½ time til besøget i virksomheden, heraf bruges 20-30 minutter på selve evalueringen. Resten af tiden bruges typisk til en rundvisning i virksomheden samt en samtale mellem mester og repræsentanten fra skolen.

Når evalueringerne gennemføres på skolerne, afsættes der oftest 30 minutter til evalueringen. I de tilfælde, hvor en repræsentant fra virksomheden deltager i evalueringen, omfatter besøget typisk også, at lærlingen viser mester, hvad han/hun er i gang med på skolen.

4.4 Værdien af praktikprojektet – fordele og ulemper

Værdien af praktikprojektet

Værdien af praktikprojektet for lærlingene hænger – ifølge skolerne – tæt sammen med, hvor meget virksomhederne involverer sig i projektet.

Når virksomhederne involverer sig i valget af problemstilling i praktikprojektet og i lærlingenes praktiske gennemførelse af projektet, er værdien for lærlingene rigtig høj.

Lærlingene bliver engagerede og løsningsorienterede, samtidig med at de kommer i tættere dialog med f.eks. værkførere og kollegaer (og i nogle tilfælde også med virksomhedens eksterne samarbejdspartnere, herunder leverandører), og de bliver dermed også mindre berøringsangste i forhold til at komme med idéer til løsning af problemstillinger i virksomhederne.

Praktikprojektet kan bidrage til, at lærlingene får indsigt i nye arbejdsområder, at de får erfaringer med, hvordan de selvstændigt skal planlægge en opgave, og at de bliver mere ansvarlige.

En af skolerne peger på, at praktikprojektet i særlig grad kan få høj værdi for lærlinge, der har mere eller mindre ensformigt arbejde i virksomheden. Disse lærlinge får gennem praktikprojektet mulighed for at fordybe sig i et projekt, der ligger langt fra de daglige arbejdsopgaver.

I de tilfælde, hvor virksomhederne ikke viser interesse for praktikprojektet, kan det være vanskeligt for lærlingene at få et godt udbytte – også selvom skolerne hjælper lærlingene med at udvælge et projekt, de kan arbejde med.

Skolerne vurderer, at værdien af praktikprojektet er høj for de virksomheder, der involverer sig i lærlingens projekt. Dette gælder især, når virksomheden og lærlingen i fællesskab finder frem til et projekt, som begge parter er motiverede for, og som reelt har mulighed for at bidrage med noget, som virksomheden kan blive klogere på, og eventuelt anvende efterfølgende.

Det er såvel mindre som store virksomheder, der får et godt udbytte af lærlingenes praktikprojekter. Dette gælder ikke kun i forhold til, om lærlingenes projektsresultater eventuelt kan anvendes i virksomheden efterfølgende, men udbyttet handler også om, at lærlingene får opbygget deres viden og færdigheder gennem projektet – samt at de udvikler deres selvstændighed.

Der er virksomheder, der er skeptiske, når de bliver orienteret om, at deres lærlinge skal gennemføre et praktikprojekt. Der er dog en af skolerne, der fortæller, at virksomhederne bliver mere positive, når de finder ud af, hvilke projekter lærlingene kan gennemføre, ligesom der er virksomheder, der ligefrem bliver begejstrede, når deres lærling udfører et projekt, som virksomheden kan anvende efterfølgende.

De virksomheder, der slet ikke involverer sig i praktikprojektet, får kun ringe udbytte af lærlingenes gennemførelse af projektet.

Der er skoler, der peger på, at praktikprojektet har stor værdi for alle parter, da det er en af de mest direkte muligheder for at have et samspil mellem virksomheder og skoler – ikke mindst når praktikprojektet skal evalueres.

Fordele ved praktikprojektet

Ét af intentioner med praktikprojektet er, at projektet skal forberede lærlingene til den afsluttende projektsvendeprøve. Nogle af de værdier for lærlingene, der er nævnt i det foregående afsnit, kan i høj grad forberede lærlingene til svendeprøven.

Skolerne giver udtryk for, at det en stor fordel, at lærlingene skal gennemføre praktikprojektet netop mellem 3. og 4. skoleperiode, netop fordi det ligger i god tid forud for svendeprøven og samtidig på et tidspunkt i uddannelsen, hvor lærlingene har tilegnet sig en række kompetencer, de kan sætte i spil ved planlægning og gennemførelse af projektet.

Den skole, der giver lærlingene en bunden projektopgave (et "stoleprojekt" eller et "vinduesprojekt") fortæller, at de netop har udformet praktikprojektets indhold på denne måde, for at det lægger op til en forberedelse til projektsvendeprøven.

Ulemper ved praktikprojektet

En af de store udfordringer med praktikprojektet er ifølge skolerne, at en del af virksomhederne ikke har indsigt i hensigten med praktikprojektet, at virksomhederne ikke bidrager aktivt til gennemførelse af projektet, og at projektet derfor ikke altid gennemføres i overensstemmelse med intentionerne. Der er skoler, der påpeger, at ovenstående kan være tilfældet, selvom skolerne har informeret både lærlinge og virksomheder om praktikprojektet.

En af skolerne fortæller, at de på baggrund af ovenstående udfordringer har valgt ikke at presse virksomhederne til at deltage i praktikprojektet, og at det nogle gange er direkte konfliktskabende. Skolen har ofte oplevet, at virksomhederne udskyder praktikprojektet, bl.a. fordi de ikke synes, at der er tid til at gennemføre det, og at det derfor ender med, at projektet ikke bliver gennemført.

Ifølge skolen er der virksomheder, der giver udtryk for, at de synes, at praktikprojektet er en "skoleopgave". Dermed er der virksomheder, der ikke involverer sig i projektet, og det betyder, at der er lærlinge, der får en dårlig oplevelse med praktikprojektet.

Der er nogle af skolerne, der fortæller, at det er en svær situation, lærlingene bliver sat i, når virksomhederne ikke vil bidrage til – og vil give tid til – gennemførelse af praktikprojektet. Dels kan det være vanskeligt for lærlingen at vælge et relevant projekt, hvis virksomheden ikke er åben over for, at det kan tage udgangspunkt i noget konkret i virksomheden. Dels er der lærlinge, der bliver udfordret af, at virksomheden forventer, at lærlingen gennemfører projektet i sin fritid.

Nogle af skolerne synes, at det ikke er klart defineret, hvem der har ansvaret for gennemførelse af praktikprojektet, og at der i hvert fald er nogle af virksomhederne, der ikke kender deres rolle.

Formålet med praktikprojektet er bl.a., at evalueringerne af praktikprojekterne skal gennemføres ude i virksomhederne, da dette kan bidrage til, at skolerne bliver opdateret på udviklingspotentialer i virksomheder, og at faglærerne dermed får mulighed for at inddrage den nye viden i undervisningen.

Dette formål med praktikprojektet kan ikke blive opfyldt i de tilfælde, hvor evalueringerne ikke gennemføres ude i virksomhederne, hvilket gælder for hovedparten. De fleste skoler synes ikke, at de kan afsætte tid og ressourcer til at gennemføre evalueringerne ude i virksomhederne.

Forslag til ændringer af praktikprojektet

Der er en enkelt skole, der ikke har ikke erfaringer med praktikprojektet. De øvrige skoler synes, at der er udfordringer med gennemførelse af praktikprojektet, og at der er elementer af projektet, der bør revideres.

Skolerne kommer med en række af forslag, der kan bidrage til, at praktikprojektet giver større udbytte for lærlingene, virksomhederne og skolerne.

Ansvarsfordelingen i forhold til praktikprojektet skal tydeliggøres, så det fremgår, at det ikke – alene – er skolerne, der skal drive praktikprojektet. Virksomhederne skal gøres opmærksomme på, at praktikprojektet er ét af lærlingenes oplæringsmål i virksomhederne, og at dette mål skal opfyldes, for at lærlingene kan gå til svendep prøve.

Oplæringsmålet med praktikprojektet skal konkretiseres i logbogen, så både lærlingene og virksomhederne bliver mere opmærksomme på indholdet i projektet, da praktikprojektet har en anden karakter, end de øvrige oplæringsmål. Det er således ikke tilstrækkeligt, at oplæringsmålet kun er beskrevet med nogle få ord.

Det skal tydeliggøres for virksomhederne, hvilken værdi praktikprojektet kan have for såvel lærlingene og virksomhederne. Der bør derfor beskrives nogle eksempler på, hvad såvel lærlinge som virksomheder har fået ud af tidligere gennemførte projekter.

Det fremgår af idékataloget/vejledningen, at det skønnes, at lærlingenes tidsforbrug til gennemførelse af praktikprojektet i virksomheden vil være fem arbejdsdage, og at lærlingene hertil må lægge ekstra tid til beskrivelse o. lign. Der er en af skolerne, der forslår, at det skønnede tidsforbrug skal være lidt mere fleksibelt, da det i nogle tilfælde kan være tilstrækkeligt, at lærlingene anvender 15-20 timer.

Under alle omstændigheder foreslår skolerne, at det bliver mere tydeligt, at lærlingene har ret til at anvende arbejdstiden til at gennemføre projektet i arbejdstiden.

Endelig er der enkelte af skolerne, der giver udtryk for, at det skal tydeliggøres, hvilke krav der stilles til lærlingenes afrapportering af projektet, samt hvorvidt det er lærlingene, der har ansvaret for at aflevere deres afrapportering til såvel virksomheden som skolen.

En repræsentant fra en af skolerne foreslår, at der afsættes tid til, at lærlingene kan gennemføre projektet som en del af en skoleperiode. Dette kunne gennemføres ved at afsætte én ekstra uge på skolen til projektet, eller ved at lærlingene gennemfører projektet som et valgfrit specialefag eller som erhvervsrettet påbygning.

Der er en skole, der foreslår, at lærlingene skal have karakterer for praktikprojektet, da dette ville give mere ansvarlighed i forhold til gennemførelse af projektet, og da skolerne alligevel skal deltage i evaluering af projekterne. En anden skole, der bliver forelagt idéen om karaktergivning for praktikprojektet er meget uenig heri. Skolen synes, at projektet har andre værdier (f.eks. værdier for virksomheden), som ikke vil komme i spil ved en karaktergivning.

Ovenstående peger dog på, at der kan være et behov for at konkretisere, hvem der rent faktisk afgør, om lærlingen har opfyldt det oplæringsmål, der beskriver praktikprojektet, og som er konkretiseret i idékataloget/vejledningen:

"... udfører et projekt/produkt fra virksomhedens arbejdsområde/produkt- område i praktikperioden mellem 3H og 4H, der evalueres på virksomheden med deltagelse af skole, virksomhed og lærling."

Dette ikke mindst i lyset af, at interview med virksomhederne har afdækket, at der er virksomheder, der har afkrydset oplæringsmålet i logbogen, selvom lærlingen ikke har gennemført praktikprojektet, ligesom interview med skolerne har vist, at der er praktikprojekter, der er gennemført helt uden virksomhedens involvering.

Selvom skolerne synes, at det er optimalt at gennemføre evalueringerne i virksomhederne, så er der skoler, der foreslår, at der ikke skal være forventninger til, at evalueringerne af projekterne gennemføres ude i virksomhederne – medmindre der afsættes særskilte ressourcer til skolernes deltagelse i evalueringerne.

Endelig er der en af skolerne, der foreslår, at der etableres en mesteruddannelse, som kan hjælpe virksomhederne til at få større viden om virksomhedernes opgave i forhold til uddannelse af lærlingen, og herunder også viden om oplæringsmålene, hvoraf praktikprojektet blot er ét.

Der er ligeledes en skole, der foreslår, at oplæringsmålene altid bør gennemgås for virksomheden og lærlingen i forbindelse med underskrivelse af uddannelsesaftalen.

Ønsker om et bedre informationsmateriale om praktikprojektet

Skolerne peger på, at der er behov for udvikling af et nyt informationsmateriale om praktikprojektet. Skolerne giver udtryk for, at det nuværende informationsmateriale, idékataloget/vejledningen, er for teoretisk, for uoverskueligt samt alt for langt.

Skolerne giver udtryk for, at de 16 forslag i materialet er gode, men at det bliver uoverskueligt med "spindelvævene", som såvel lærlingene som virksomhederne har svært ved at tolke og få glæde af. Der er dog også skoler, der foreslår, at der ved udarbejdelsen af et nyt inspirationsmateriale udvælges færre end de 16 forslag til indholdet i et praktikprojekt.

Der er ligeledes skolerne, der peger på, at informationsmateriale kort bør tydeliggøre:

- formålet med praktikprojektet
- værdien af praktikprojektet, f.eks. med eksempler på konkrete gennemførte praktikprojekter
- at praktikprojektet SKAL gennemføres.

Skolerne foreslår desuden, at informationsmaterialet kort beskriver procedurer for hvem, der skal gøre hvad i forhold til praktikprojektet.

Endelig peger skolerne på, at det er vigtigt at præcisere, hvem der skal sikre, at virksomhederne modtager informationsmaterialet.

5. Indhold i praktikprojekterne

Som tidligere nævnt, er det hensigten, at praktikprojekterne skal være af innovativ karakter, samt at problemstillingen skal hentes fra virksomhedens arbejds-/produktionsområde, og at det skal afspejle aktuelle og konkrete behov i virksomheden. Dermed kan projektopgaven bidrage til at forberede lærlingene til den afsluttende projektsvendeprøve.

I idékataloget/vejledningen præsenteres 16 eksempler på praktikprojekter, men lærlingen og virksomheden kan vælge et hvilket som helst anden projekt – netop fordi det er hensigten, at projektet tager udgangspunkt i aktuelle og konkrete behov i den enkelte virksomhed.

Nogle af skolerne peger på, at det kan være vanskeligt for lærlingene og virksomhederne at finde frem til relevante praktikprojekter, som reelt er innovative. Der er derfor skoler, der peger på, at det ofte vil være relevant for virksomhederne at få gennemført projekter i relation til bæredygtighed. Lærlingenes projekter kan bl.a. have fokus på besparelse af ressourcer samt affaldssortering. Netop ved denne type praktikprojekter, er det reelt muligt for lærlingen at bidrage til nye initiativer, som virksomhederne kan se en fordel i.

Der er én af skolerne, der giver lærlingen en bunden opgave, som de skal arbejde med. Møbelsnedkerne skal arbejde med et "stoleprojekt", mens bygningssnedkerne skal arbejde med et "vinduesprojekt". Ifølge skolen er det især i stoleprojektet muligt for møbelsnedkerlærlingene at udvikle noget innovativt.

Skolen giver udtryk for, at det kan være sværere for bygningssnedkerlærlingene at udvikle innovative løsninger i vinduesprojektet. For begge typer af projekter gælder det, at det ifølge skolen typisk er "skrivebordsprojekter", som lærlingene kun sjældent får tid til at gennemføre i virksomhederne.
(U/Nord)

Nogle af virksomhederne giver udtryk for, at praktikprojekterne giver bedst mening for virksomheden, hvis projekterne munder ud i konkrete resultater. Dette kan f.eks. være løsning af en opgave for en kunde, projekter der i større eller mindre grad kan bidrage til optimering af produktionen, udvikling af nye løsninger på problemstillinger i virksomheden eller lignende.

Herunder følger en opstilling af eksempler på praktikprojekter, som virksomhederne og skolerne har oplyst, lærlinge har gennemført:

- Markedsføring af et af virksomhedens produkter på de sociale medier
- Udvikling af et nyt produkt udført af resttræ
- Følge et nyt produkt fra start til slut med beregning af tidsforbrug og med forslag til optimering
- Udvikling af lukkede skabe til opbevaring af sportstøj
- Beregning af besparelse af energi ved udbedring af utætte luftslanger ved anvendelse af overfladebehandling og limning
- Udarbejdelse af forslag om udskiftning til diamantklinger – beregning af de besparelser, det kan give virksomheden, selvom indkøb af diamantklinger er dyrere end de hidtil anvendte
- Udvikling af et nyt sugebord ved limning
- Løsning af en mindre opgave hos en kunde, hvor lærlingen måler op, beregner pris, giver tilbud, bestiller materialer og udfører opgaven
- Udarbejdelse af forslag til indkøb af alternative pladematerialer til erstatning af MDF- og spånplader, hvilket kan give en økonomisk besparelse
- Procesoptimering af et produkt ved udarbejdelse af boreskabeloner
- Udarbejdelse af forslag om udskiftning af lyskilde til LED-belysning, som giver en bedre belysning og dermed færre fejl ved pudsning – og som samtidig er energibesparende
- Optimering ved at analysere på logistikken i værkstedet
- Lærlingen er med ude og tale med en kunde, foretager selvstændigt opmålingen og projekterer opgaven, hvilket kræver forståelse af kommunikations- og arbejdsgange i virksomheden
- Udvikling af en ny fixtur til samling af stolestel
- Simpel arbejdsopgave med isætning af et vindue, men hvor lærlingen selvstændigt udfører opgaven, hvor der normalt ville have været en svend, der hjalp til og superviserede
- Udvælgelse af et produkt fra virksomheden og producere det A-Z med måltagning, bestilling af materialer, udførelse af opgaven og fakturering
- Optimering af virksomhedens maskiner ved at have fokus på flowet og komme med forslag til ændring

- Renovering af et møbel
- Gennemførelse af APV
- Beregning af pris på, hvad det koster at producere en lamellåge (indkøb, maskintid, arbejdstid etc.)
- Fremstilling af en Kåre Klint kugleseng (der tidligere kun er produceret 13 eksemplarer af) med udgangspunkt i originale tegninger fra 1936
- Beskrivelse af et af virksomhedens produkter med udgangspunkt i tegninger, anvendelse af elementer, beslag m.m.

Nogle af de nævnte eksempler på praktikprojektet læner sig op ad de 16 forslag, der indgår i idékataloget. Der er desuden andre interessante praktikprojekter, der kan være til inspiration for lærlingene og virksomhederne, når de skal beslutte sig til indhold i praktikproduktet.

Nogle af projekterne er af mere innovativ karakter end andre, men fælles for de nævnte eksempler er, at de har bidraget til lærlingenes oplæring. Samtidig er der en del af projekterne, der har bidraget til udvikling og fornyelse i virksomhederne.

6. Bilag

Bilag 1. Interviewguide til virksomhederne

1. Indledende spørgsmål om virksomheden i forhold til lærlinge

- Aktuelt antal lærlinge inden for uddannelsen
- Tidligere antal lærlinge (fokus på virksomhedens erfaringer med at have lærlinge inden for uddannelsen)
- Øvrige lærlinge i virksomheden

2. Kendskab til praktikprojektet mellem 3. og 4. skoleperiode

- Hvilket kendskab har du til praktikprojektet mellem 3. og 4. skoleperiode?
- I hvilken grad er du vidende om praktikprojektets formål, indholdsmæssige rammer og praktiske gennemførelse?
- Hvis det er en anden medarbejder end dig, der har fokus på det praktikprojekt, som lærlingen skal deltage i, ved du så, hvilket kendskab denne medarbejder har til praktikprojektet?

3. Information om praktikprojektet

- Hvordan har du/og eller andre medarbejdere fået kendskab til praktikprojektet?
- Hvilke informationer har du/I fået fra henholdsvis lærlingen og skolen?
- Har informationerne været skriftlige og/eller mundtlige?
- I hvilken grad synes du, at virksomheden har tilstrækkeligt mange informationer om praktikprojektet, i forhold til at I kan støtte lærlingen i at gennemføre praktikprojektet?
- Hvilke flere informationer vil du gerne have – og hvordan vil du gerne have disse informationer (skriftlige, mundtlige, på skolen, ved besøg af praktikpladsopsøgende konsulenter etc.)?

4. Organisering af praktikprojektet

- Hvordan organiserer I gennemførelsen af praktikprojektet i virksomheden?
- Hvordan vælger lærlingen sit projekt? Hvor meget bestemmer henholdsvis lærlingen og virksomheden?
- Hvornår vælger lærlingen og/eller virksomheden, hvad praktikprojektet skal bestå i?
- Hvordan arbejder lærlingen med praktikprojektet ude i virksomheden?

5. Samarbejde mellem lærlingen, virksomheden og skolen om praktikprojektet

- Hvilken dialog er der mellem lærlingen, virksomheden og skolen inden projektets opstart, f.eks. om projektets indhold, og hvor meget tid lærlingen forventes at skulle bruge på projektet ude i virksomheden?
- Hvilken dialog er der mellem lærlingen, virksomheden og skolen, mens lærlingen gennemfører praktikprojektet?
- Hvilken dialog er der mellem lærlingen, virksomheden og skolen ved evaluering af praktikprojektet?
- Hvordan og hvor gennemføres evalueringen af praktikprojektet?

6. Værdien af praktikprojektet for lærlingene og virksomhederne

- Hvordan vurderer du værdien af praktikprojektet for lærlingene? Hvis 0 er ingen værdi, og 10 er meget stor værdi, hvad er værdien så?
- Hvilke fordele ser du ved praktikprojektet for henholdsvis lærlingen og for virksomheden?
- Hvilke ulemper ser du ved praktikprojektet for henholdsvis lærlingen og for virksomheden?
- Hvilke eventuelle forslag har du til ændringer af praktikprojektet?

Bilag 2. Interviewguide til skolerne

1. Praksis og procedurer for gennemførelse af praktikprojektet

- Har I faste procedurer for gennemførelse af praktikprojektet? Hvilke?
- Er der forskel på praksis og procedurer inden for de forskellige erhvervsuddannelser, I har? Har I nedskrevne procedurer?
- Hvem gør hvad, hvordan og hvorfor?

2. Igangsættelse af praktikprojektet

- Hvordan igangsættes praktikprojektet på skolen?
- Hvornår i 3. skoleperiode sker det?
- Hvilken dialog har I med lærlingene om praktikprojektet?
- Hvor stor vægt lægger I på, at praktikprojektet skal være innovativt?
- I hvilken grad vejleder I lærlingene til at vælge et praktikprojekt?
- Opfordrer I lærlingene til at gå i dialog med deres oplæringsvirksomhed, mens de er i 3. skoleperiode for at drøfte indholdet i praktikprojektet med deres oplæringsansvarlige?
- Ved I, om lærlingene kontakter deres oplæringsvirksomhed ved valg af praktikprojektet?
- Hvilke krav/forventninger stiller I til lærlingenes afrapportering af projektet, samt til hvornår og hvordan denne skal afleveres til såvel skolen som virksomheden?

3. Dialog med virksomhederne om praktikprojektet

- Hvilken dialog har I med virksomhederne om praktikprojektet, f.eks. om lærlingens valg af projekt?

4. Evaluering af praktikprojektet

- Hvordan evaluerer I praktikprojektet sammen med lærlingene og virksomhederne?
- Hvor foregår evalueringerne – i virksomhederne eller på skolen?
- Hvor lang tid bruger I på evalueringerne?

5. Værdien af praktikprojektet

- Hvilken værdi synes I, at praktikprojektet har for lærlingene i forhold til opnåelse af kompetencer og/eller som forberedelse til svendepreven?
- Hvilken værdi tror I, at praktikprojektet har for virksomhederne?

6. Eksempler på praktikprojekter

- Kan I nævne eksempler på gennemførte praktikprojekter?
- Er indholdet i praktikprojekterne ofte meget ens, eller er indholdet meget forskelligt?
- Hvor ofte har praktikprojekterne et innovativt indhold?

7. Fordele og ulemper ved praktikprojektet?

- Hvilke fordele ser I ved praktikprojektet?
- Hvilke ulemper ser I ved praktikprojektet?
- Har I forslag til ændringer af praktikprojektet? Hvilke?

8. Udlevering af skriftligt materiale om praktikprojektet

- Hvilke skriftlige materialer om praktikprojektet udleverer I evt. til lærlingene?
- Hvilke skriftlige materialer om praktikprojektet udleverer I evt. til virksomhederne?

I må meget gerne sende disse skriftlige materialer til mig

Bilag 3. Skabelon til brev, som skolerne kan sende til virksomhederne

I idékataloget/vejledningen er der en skabelon til et brev, som skolerne kan sende til virksomhederne ca. 5 uger før opstarten på 3. skoleperiode. Se nedenstående.

Et invitationsbrev til virksomhederne kan se således ud

Att. Elevansvarlig i virksomhed

Udsendes i forbindelse med indkaldelse til H3 (ca. 5 uger før opstart)

Indsæt datofelt

Gennemførelse af praktikprojekt

Alle elever på snedker- og maskinsnedkeruddannelsen skal i løbet af praktikperioden mellem 3. og 4. hovedforløb gennemføre et praktikprojekt, der tager udgangspunkt i virksomhedens opgaver og dermed bidrager til virksomhedens fornyelse.

Opgaven indgår i uddannelsen som en obligatorisk forberedelse til svendepróven og har til formål at styrke elevens evner til selvstændigt at planlægge og gennemføre et projekt og samtidig gennemføre innovation i "gulvhøjde" i forhold til virksomhedens opgaver, produkter og processer. Projektet handler derfor i høj grad også om, hvordan I som virksomhed bedst bruger jeres elev til at tænke og afprøve nye idéer og projekter, som er interessante og nyttige for jer.

Omfanget og krav til praktikprojektet er beskrevet i vedlagte idékatalog, som er udviklet i fællesskab med virksomheder fra brancherne. Kataloget indeholder forslag til 16 innovative projekter af meget forskellig karakter. I kan bruge dem som inspiration og tilpasse dem i det omfang det er relevant. Eller måske har I selv en helt anden idé. Det vigtige i denne sammenhæng er, at I sammen med jeres elev vælger en opgave, der er nytænkende/innovativ. Vi har i idékataloget udvalgt 12 centrale områder illustreret som et "edderkoppespind", som den enkelte projektidé skal vurderes i forhold til.

Omfanget af praktikprojektet skal være af en størrelse, så det er muligt at planlægge og gennemføre en arbejdsproces, som eleven kan beskrive med skitser, foto osv. Der er fastsat en vejledende varighed på et omfang svarende til fem arbejdsdage. Projektet kan både gennemføres som en del af elevens arbejdstid på virksomheden og som delvist selvstudium i elevens fritid. I vælger sammen med eleven om projektet skal gennemføres over hele praktikperioden eller i en afgrænset og sammenhængende periode under hensyn til opgavens karakter og virksomhedens produktion.

Beskrivelsen af projektet indsendes til skolen senest 4 uger før eleven starter på 4. hovedforløb. Herefter vil faglæreren kontakte jer og aftale en dato, hvor I sammen evaluerer opgaven på virksomheden. Evalueringen har en varighed på max. 30 minutter og gennemføres med udgangspunkt i beskrivelse i vedlagte Idékatalog (se afsnittet "Vejledning om evalueringssamtalen").

Er der spørgsmål, er I velkomne til at rette henvendelse til skolen eller et af de to faglige udvalg.

Med venlig hilsen

Erhvervsskole XXXXXXXX
Uddannelsesleder XX
Tlf: XX XX XX XX

Snedkernes Uddannelser
Sekretariatschef Hanne Pein
Tlf: 70 20 86 30 / 20 25 26 35